

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

MINISTRY OF EDUCATION YOUTH AND SPORTS

វិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា

VANDA INSTITUTE

សាលាបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ

**ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ**

THE PROCESS OF COLLECTING INCOME TAX TO
THE GENERAL DEPARTMENT OF TAXATION

ជំនាញ គណនេយ្យ

រាជធានីភ្នំពេញ-ឆ្នាំ២០២៤

PHNOM PENH-2024

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

MINISTRY OF EDUCATION YOUTH AND SPORTS

វីឡាស្ថាន វ៉ាន់ដា

VANDA INSTITUTE

សារណាបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ

ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

THE PROCESS OF COLLECTING INCOME TAX TO THE
GENERAL DEPARTMENT OF TAXATION

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ៖ ជន កល្យាណ

ជំនាញ គណនេយ្យ

រាជធានីភ្នំពេញ-ឆ្នាំ២០២៤

PHNOM PENH-2024

**គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យសារណាបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ជំនាន់ទី២១
ប្រធានបទ៖ ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្លឺប្រាក់ចំណូលរបស់
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ**

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

គណៈកម្មការវាយតម្លៃទី១

ជន កល្យាណ

បេក្ខបណ្ឌិត ស្រេង ផល្លា

គណៈកម្មការវាយតម្លៃទី៣

គណៈកម្មការវាយតម្លៃទី២

បេក្ខបណ្ឌិត យ៉ាក វុទ្ធី

បេក្ខបណ្ឌិត មាស សំណាង

**ប្រធានគណៈកម្មការវាយតម្លៃនិងជាប្រធាន
មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ**

គណៈកម្មការវាយតម្លៃទី៤

បណ្ឌិត សេង សំអឿន

បេក្ខបណ្ឌិត យ៉ែម សុខហៀក

នាយកវិទ្យាស្ថាន

នាយិកាអចិន្ត្រៃយ៍

បណ្ឌិត ហេង វ៉ាន់ដា

បណ្ឌិត ហ៊ុំ គុជគន្ធលីនណា

អារម្ភកថា

(Impression)

ក្រោយពីបានសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ជំនាញ គណនេយ្យនៅវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា អស់រយៈពេល៤ឆ្នាំ សិក្សារួចមក ក្រុមយើងខ្ញុំ បានទទួលនូវចំណេះដឹងជាច្រើន ពាក់ព័ន្ធនឹងមុខវិជ្ជាគណនេយ្យជាពិសេសក្រុមយើងខ្ញុំ យល់ច្បាស់ថា ជំនាញគណនេយ្យ គឺជាជំនាញមួយមានសារៈសំខាន់មួយដែរ សម្រាប់ទីផ្សារបច្ចុប្បន្ន ក្នុងនោះស្ថាប័នរដ្ឋក្តី ឯកជនក្តី ឬអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្តី សុទ្ធតែត្រូវអនុវត្តកិច្ចការធនាគារដូចគ្នា។ ដោយឡែក ដើម្បីឱ្យការសិក្សារបស់និស្សិតកាន់តែមានគុណភាពខ្ពស់ វិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា បានបញ្ចូលនូវមុខជំនាញសំខាន់ៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារគណនេយ្យនិងហិរញ្ញវត្ថុនិងធនាគារ តាមកម្មវិធីសិក្សាក្នុងឆ្នាំសិក្សាទី១ រហូតដល់ឆ្នាំសិក្សាទី៤។

គ្រប់មុខវិជ្ជាទាំងអស់ សុទ្ធតែមានសារៈសំខាន់ក្នុងការត្រួតត្រាសម្រួលផ្លូវនិស្សិតឱ្យយល់ច្បាស់ ពីការអនុវត្តការងារធនាគារពីការចាប់ផ្តើមរៀបចំផែនការ ការអនុវត្ត ការបញ្ចប់ និងត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃព្រមទាំងផ្តល់ជាអនុសាសន៍នៅក្នុងការងារធនាគារ ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពគ្រប់គ្រងនៅក្នុងស្ថាប័នខ្លួន ក្នុងន័យឆ្លើយតបឱ្យបានល្អប្រសើរនឹងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានដាក់ចេញ។ ដោយក្រុមយើងខ្ញុំ សង្កេតឃើញថាកិច្ចការងារមួយនេះមានសារៈសំខាន់ខ្លាំង ស្របពេលនៃការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ បានមកដល់ ទើបក្រុមយើងខ្ញុំ សម្រេចចិត្តជ្រើសរើស នូវប្រធានបទមួយស្តីពី “**ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ**” យកមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងក្នុងគោលបំណងឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវទាំងអស់ ឱ្យយល់កាន់តែស៊ីជម្រៅពីការរៀបចំសារណា ស្តីពីដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ ក្រុមយើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា ការរៀបចំសារណានេះ នឹងបានចូលរួមចំណែកក្នុងការស្រាវជ្រាវរបស់និស្សិតជំនាន់ក្រោយៗ ព្រមទាំងអ្នកស្រាវជ្រាវដ៏ទៃទៀតដែលមានបំណងសិក្សាស្វែងយល់ពីកិច្ចការនេះ។

ជាទីបញ្ចប់ក្រុមយើងខ្ញុំ សូមមេត្តាខន្តី អភ័យទោស ពីសំណាក់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ រៀបច្បង និងអ្នកអានទាំងអស់ នូវរាល់កំហុសឆ្គងដែលកើតមានដោយអចេតនា នៅក្នុងសារណានេះ ហើយក្រុមយើងខ្ញុំរីករាយនឹងទទួលយករាល់ការរិះគន់ក្នុងន័យស្ថាបនា ដើម្បីឱ្យការរៀបចំលើកក្រោយទៀតមានភាពកាន់តែល្អប្រសើរ។

រចនាសម្ព័ន្ធក្រុម

ហ៊ុន ចង្កា

ID: B21/881

គង់ គឹមលី

ID: B21/930

ម៉ិន ចាន់

ID: B21/1125

ឱ លីហ្វា

ID: B21/2226

ឌី ស៊ីណា

ID: B21/834

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រុមយើងខ្ញុំជានិស្សិតនៃវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ជំនាន់ទី២១ ជំនាញ គណនេយ្យ

សូមសម្តែងនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ និងថ្លែងអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះ

ក្រុមគ្រួសារដែលបានជួយឧបត្ថម្ភ គាំទ្រ ទាំងសម្ភារៈ ថវិកា និងស្មារតី ជំរុញលើកទឹកចិត្ត ដល់ក្រុមយើងខ្ញុំ ក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ ដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹងរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ។ ក្នុងនោះក្រុមយើងខ្ញុំ សូមសម្តែងនូវការគោរព និងកត្តាធម៌យ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុត ដល់អ្នកមានគុណ ដែលបានផ្តល់កំណើតដល់នាងខ្ញុំគ្រប់រូប និងសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ដល់បណ្តាសាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ទាំងអស់ ដែលបានបណ្តុះបណ្តាលក្រុមយើងខ្ញុំនាពេលកន្លងមក។

ក្រុមយើងខ្ញុំ សូមសម្តែងនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដ៏ជ្រាលជ្រៅដល់ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ហេង ទ័ព្វី** នាយកនៃវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដាដែលបានផ្តល់ទីកន្លែងបណ្តុះបណ្តាល ព្រមទាំងផ្តល់បទពិសោធន៍យ៉ាងច្រើនដល់យើងខ្ញុំ។

សូមគោរពថ្លែងអំណរគុណចំពោះសាស្ត្រាចារ្យ **ជន កង្វារណា** ជាសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ដោយបានជួយជ្រោមជ្រែង បង្ហាត់បង្ហាញសព្វបែបយ៉ាង ដើម្បីជួយដល់ក្រុមយើងខ្ញុំបញ្ចប់កិច្ចការសារណានេះជាស្ថាពរ។

សូមគោរពថ្លែងអំណរគុណដល់សាស្ត្រាចារ្យ និងបុគ្គលិកនៃវិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដាទាំងអស់ ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការបង្ហាត់បង្ហាញ លើកទឹកចិត្ត អនុគ្រោះដល់ក្រុមយើងខ្ញុំ រហូតធ្វើឱ្យការសិក្សាបានបញ្ចប់ និងទទួលបានជោគជ័យគួរជាទីមោទនៈ។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះដែរ ក្រុមយើងខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធពរជ័យជូនដល់បុគ្គលទាំងអស់ខាងលើឱ្យជួបតែពុទ្ធពរឬប្រការ គឺអាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អំណះអំណាង

ក្រុមខ្ញុំបាទនាងខ្ញុំ ជានិស្សិតបរិញ្ញាបត្រ ជំនាញគណនេយ្យ នៃវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា ជំនាន់ទី២១៖ សូមធានាអះអាងថា ខ្លឹមសារសារណាក្រោមប្រធានបទ “ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ” នេះគឺជាស្នាដៃរបស់ក្រុមខ្ញុំបាទនាងខ្ញុំ ដោយគ្មានការពាក់ព័ន្ធនឹងរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវរបស់អ្នកផ្សេងឡើយ។ ទិន្នន័យ និងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ ដែលលើកឡើងនេះ ជាអត្ថបទស្រាវជ្រាវថ្មីសុទ្ធសាធដែលពុំធ្លាប់មានជនណាម្នាក់យកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការស្រាវជ្រាវពីមុនឡើយ។

ថ្ងៃ. ខែ..... ឆ្នាំ..... ព.ស.២៥៦....

ថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០២....

ហត្ថលេខាអំណាចក្រុម

សេចក្តីសង្ខេបនៃសារណា

ការបង់លើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ គឺកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលមានប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ ទទួលបានក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។ ការបង់ពន្ធ គឺជាការចូលរួមចំណែកមួយយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការកៀរគរចំណូលចូល ថវិកាជាតិ និងបំពេញការចំណាយផ្សេងៗរបស់ប្រទេសជាតិ។ បច្ចុប្បន្នអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានរៀបចំ គោលនយោបាយសារពើពន្ធឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពទាក់ទង ការប្រមូលពន្ធ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីឆ្ពោះ ទៅរកគោលដៅប្រកបដោយភាពជោគជ័យ និងធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាពនៃការប្រមូលពន្ធ ក្នុង នោះផងដែរអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបាន អនុវត្តគោលនយោបាយកំណែទម្រង់សម្រាប់រយៈពេលមធ្យមពីឆ្នាំ ២០១៨ ដល់ ២០២១ និងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូលរយៈពេលមធ្យម និងយុទ្ធ សាស្ត្រចតុកោណជាដំណាក់កាលរបស់រដ្ឋាភិបាលផងដែរ។ ជាការពិតណាស់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើងគឺមាន ពន្ធនិងអាការជាច្រើនទាំងអស់រួមមាន១៦ពន្ធ និងអាករ ក្នុងនោះក្រុមយើងខ្ញុំសូមលើកយកលទ្ធផលនៃការ ប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលយកមកសិក្សាស្រាវជ្រាវប៉ុណ្ណោះ។ ដោយយោងតាមច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងចាប់ពីឆ្នាំ២០២២-២០២៦ ឃើញថាលទ្ធផលនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (នីតិ បុគ្គល) របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ គឺមានកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់។ ចំណែកឯការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ ចំណូល (រូបវន្តបុគ្គល) គឺមានការធ្លាក់ចុះទៅវិញ ។

សរុបសេចក្តីមក បន្ទាប់ពីពួកយើងបានសហការគ្នា ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាក់ទងទៅនឹងដំណើរ ការនិងយុទ្ធសាស្ត្រនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដាររួចមកធ្វើឱ្យយើងបានដឹង ថាការបង់ពន្ធអាករនានាជូនទៅរដ្ឋពិតជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ក្នុងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសឱ្យមានការ រីកចម្រើនជាបន្តបន្ទាប់។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក៏មានបញ្ហាមួយចំនួនក្នុងការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ រូបវន្តបុគ្គលផងដែរ ដូចជាការគេចវេសរបស់សហគ្រាសមួយចំនួន មានការក្លែងបន្លំប្រាក់ចំណូលបង់ពន្ធ មិនពិតប្រាកដ មិនបានធ្វើការសហការក្នុងការចុះបញ្ជីជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ ហេតុនេះហើយទើប អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ខិតខំរកវិធីសាស្ត្រឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធទាំងនោះ មិនអាចគេចវេសបាន ដោយប្រើវិធី សាស្ត្រសើបអង្កេតជារៀងរាល់ខែ និងធ្វើការពិនិត្យគ្រប់សហគ្រាសទាំងអស់ ដែលមានការសង្ស័យនូវ ចំណុចណាមួយដែលមិនមានការប្រក្រតី។

មាតិកា

ទំព័រ

អារម្ភកថា	I
រចនាសម្ព័ន្ធក្រុម	II
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	III
អំណះអំណាង	IV
សេចក្តីសង្ខេបនៃការស្រាវជ្រាវ	V

ជំពូកទី១ សេចក្តីផ្តើម

១.១ លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	១
១.២ ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	១
១.៣ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ	១
១.៤ ទំហំដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ	២
១.៤.១ ទំហំដែនកំណត់	២
១.៤.២ វិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ	២
១.៥ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ	២
១.៥.១ ការប្រមូលទិន្នន័យដំបូង	២
១.៥.២ ការប្រមូលទិន្នន័យបន្ទាប់	២
១.៦ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ	៣
១.៧ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ	៣

ជំពូកទី២

ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

២.១ លក្ខណៈទូទៅនៃដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	៤
២.១.១ និយមន័យពន្ធ	៤
២.១.២ ប្រវត្តិពន្ធ	៥
២.១.៣ របបកំណត់ពន្ធ និងវិធានគណនេយ្យ	៦
២.២ នីតិវិធីនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	៦
២.២.១ និយមន័យនីតិ	៦
២.២.២ ទ្រឹស្តីនីតិ	៦
២.២.៣ និយមន័យ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	៧
២.២.៤ ប្រវត្តិពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	៧
២.៣ កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	៧

២.៣.១ និយមន័យ	៧
២.៣.២ ទ្រឹស្តីកាតព្វកិច្ច	៧
២.៣.៣ និយមន័យអ្នកជាប់ពន្ធ	៨

ជំពូកទី៣

ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

៣.១ ស្ថានភាពទូទៅដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ.....	៩
៣.១.១ ប្រវត្តិ របស់ពន្ធដារ.....	១០
៣.១.២ ទីតាំងរបស់ពន្ធដារ	១១
៣.១.៣ ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម គោលដៅ របស់ពន្ធដារ	១១
ក.ចក្ខុវិស័យ	១១
ខ.បេសកកម្ម.....	១១
គ.គោលដៅ	១១
៣.១.៤ គោលនយោបាយ និងកិច្ចប្រព្រឹត្តទៅ.....	១២
ក.រចនាសម្ព័ន្ធនៃស្ថាប័ន	
ខ.រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រង	
៣.២ នីតិវិធីក្នុងការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ	១៤
៣.២.១ វិធាន និងនីតិវិធី	១៤
៣.២.២ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាស ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ	១៦
៣.២.៣ សិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការប្រមូលប្រាក់ពន្ធ	២៣
៣.២.៤ នីតិវិធីកំណត់ និងការបង់ប្រាក់ពន្ធ	២៥
៣.២.៥ ចំណូលពន្ធលើប្រាក់ពន្ធដែលប្រមូលបានប្រចាំឆ្នាំ	៣០
៣.៣ កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងការគណនាលើប្រាក់ចំណូល	៣៣
៣.៣.១ ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស.....	៣៣
៣.៣.២ កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ	៣៤
៣.៣.៣ ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	៣៤
៣.៣.៤ អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ	៣៧
៣.៣.៥ កាតព្វកិច្ចគណនេយ្យ.....	៣៧

ជំពូកទី៤

ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ

៤.១ ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង.....	៣៩
៤.២ ការវិភាគលើចំណុចខ្សោយ	៤០

ជំពូកទី៥
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

៥.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	៤១
៥.២ ការផ្តល់អនុសាសន៍	៤១

ជំពូកទី១
សេចក្តីផ្តើម

ជំពូកទី១ សេចក្តីផ្តើម

១.១ លំនាំបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

នាពេលបច្ចុប្បន្ន យើងសង្កេតឃើញថា សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាមានការរីកចម្រើនជាខ្លាំងស្ទើរគ្រប់វិស័យ ដោយសារមានការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋ បណ្តាសហគ្រាស អង្គភាពស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ និង ស្ថាប័ននានា ដែលបានជួយជម្រុញឱ្យប្រទេសកម្ពុជាកាន់តែមានការរីកចម្រើន តាមរយៈការចូលរួមបង់ពន្ធ ជូនរដ្ឋដោយសមធម៌ទាំងអស់គ្នា។ ការទទួលបាននូវលទ្ធផលដ៏ល្អប្រសើរមួយក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ អ្វីៗ គ្រប់យ៉ាងដែលយើងមានសព្វថ្ងៃ គឺដោយសារតែប្រទេសកម្ពុជា ទទួលបាននូវសុខសន្តិភាព ក្រោមការដឹកនាំ របស់រដ្ឋាភិបាលបានយ៉ាងល្អ ។

ក្នុងនោះដែរអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ក៏បានដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការប្រមូលពន្ធ ពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន និង ពីអ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់ដើម្បីរៀបចំចំណូលចូលរដ្ឋទាំងអស់។ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ក៏ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់ធ្វើសវនកម្ម អនុវត្តវិធានការតឹងទារអនុវត្តទោសទណ្ឌតាមការកំណត់នៃ បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនបានប្រតិបត្តិត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពី ពន្ធដារ ដើម្បីឱ្យការប្រមូលពន្ធនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពផងដែរ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុក៏បាន បង្កើតច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធបានដាក់ចេញឱ្យប្រើប្រាស់ជាមួយ ដើម្បីឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់ងាយស្រួលក្នុង ការអនុវត្តន៍ ។

ដោយឃើញពី ភាពចាំបាច់នៃការបង់ពន្ធបានរួមចំណែក យ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងប្រទេសជាតិទាំងមូល ដែលជាហេតុជម្រុញឱ្យក្រុមយើងខ្ញុំចង់សិក្សាលម្អិតអំពីដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធនីមួយៗរបស់អគ្គនាយក- ដ្ឋានពន្ធដារបន្ថែមទៀត ដោយសារប្រភេទពន្ធមានច្រើនដូច្នេះក្រុមយើងសូមលើកយកតែ ប្រធានបទស្តីពី “ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ” មកបកស្រាយតែប៉ុណ្ណោះ។

១.២ ចំណោទបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

ដោយសារតែការប្រមូលពន្ធមានច្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដូច្នេះ ក្រុមយើងខ្ញុំសូមលើកយកតែ ការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលយកមកសិក្សា និងបកស្រាយយ៉ាងលម្អិតអំពីដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធ របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

១.តើអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមាននីតិវិធីក្នុងការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល យ៉ាងដូចម្តេច ?

២.តើកាតព្វកិច្ចអ្នកជាប់ពន្ធ និងការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលមានលក្ខណៈបែបណា ?

១.៣ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

ដើម្បីបង្កើតភាពងាយស្រួលដល់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងប្រធានបទនេះ មានគោលបំណងផ្តោតទៅលើតែ ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល៖

- យល់ដឹងអំពីដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល
- យល់ដឹងអំពីគោលនយោបាយ បេសកកម្ម និងទស្សនវិស័យរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
- យល់ដឹងអំពីប្រវត្តិនៃការកើតពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៅកម្ពុជា

- យល់ដឹងអំពីប្រវត្តិនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
- យល់ដឹងអំពីវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
- យល់ដឹងអំពីមូលដ្ឋានគិតពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
- យល់ដឹងអំពីកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ
- យល់ដឹងអំពីតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
- យល់ដឹងអំពីការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងការវិភាគលើចំណុចខ្សោយ។

១.៤ ទំហំដៃនៃកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ

១.៤.១ ទំហំដៃនៃកំណត់

ដើម្បីឱ្យការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទ “ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ” បានសម្រេចដល់គោលដៅទៅតាមពេលវេលាដែលបានកំណត់ ក្រុមយើងខ្ញុំបានកំណត់នូវទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន។ ការស្រាវជ្រាវនេះគឺ សិក្សាពីការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល និងច្បាប់មួយចំនួនដែលទាក់ទង នឹងពន្ធនេះនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាតែប៉ុណ្ណោះ។

១.៤.២ វិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះគឺសិក្សាលើដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៅចន្លោះឆ្នាំ ២០២២ -២០២៣ របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ។

១.៥ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

ដើម្បីសម្រេចឱ្យបានជាលទ្ធផល តាមបំណងនៃការស្រាវជ្រាវរបស់យើងម្នាក់ៗ គឺតម្រូវឱ្យយើងប្រើប្រាស់វិធី និងមធ្យោបាយផ្សេងៗ ទៅតាមបទពិសោធន៍លទ្ធភាព សមត្ថភាពរបស់ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវដែលជាសមាជិកក្រុមតែម្តង ប៉ុន្តែទោះបីជាវិធីសាស្ត្រយ៉ាងណាក៏ដោយយើងមានគោលបំណងតែមួយគត់ គឺធ្វើយ៉ាងណាឱ្យការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ បានសម្រេចដល់គោលដៅរបស់ពួកយើង។ ហេតុនេះហើយ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះបានធ្វើការផ្តោតសំខាន់ទៅលើទិន្នន័យនៃការរំលឹកទ្រឹស្តីតាមរយៈការសិក្សាទៅលើឯកសារ និងទិន្នន័យចម្បងតាមរយៈការចុះស្ទង់មតិ។ ប្រភពទិន្នន័យនៃការស្រាវជ្រាវនេះ បានមកពីទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំតែប៉ុណ្ណោះ។ បន្ទាប់មកក្រុមយើងខ្ញុំ បានស្រាវជ្រាវទៅលើឯកសារទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលក្នុងនោះយើងខ្ញុំបានប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្របែបរុករក បែបប្រៀបធៀប និងបែបពិពណ៌នាដើម្បីធ្វើការបកស្រាយ។

១.៥.១ ការប្រមូលទិន្នន័យដំបូង

ការប្រមូលទិន្នន័យដំបូងគឺ ទទួលបានការណែនាំពីសាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំ និងរៀបចំផែនការធ្វើសារណា។

១.៥.២ ការប្រមូលទិន្នន័យបន្តបន្ទាប់

ការប្រមូលទិន្នន័យបន្តបន្ទាប់ គឺការប្រមូលទិន្នន័យតាមរយៈការស្រាវជ្រាវពីសំណើឯកសារនានានៅក្នុងបណ្ណាល័យ និងតាមរយៈប្រព័ន្ធរបសាយរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ព្រមទាំងប្រព័ន្ធរបសាយនានាដែលទាក់ទងនឹងពន្ធដារ ព្រមទាំងច្បាប់នានាដែលទាក់ទងទៅនឹងពន្ធផង់ដែរ។

១.៦ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវនេះ គឺដើម្បីយល់ដឹងពីនីតិវិធីនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងស៊ីជម្រៅថែមមួយកម្រិតទៀតបង្ហាញឱ្យឃើញនូវប្រភេទអ្នកជាប់ពន្ធក្នុងរបបស្វ័យប្រកាស បង្ហាញពីទិន្នន័យពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលប្រមូលបានក្នុងមួយឆ្នាំៗពីគ្រប់សហគ្រាសដែលជាអ្នកជាប់ពន្ធ ស្ថាប័នរដ្ឋ និងអង្គការនានាឱ្យកាន់តែច្បាស់លាស់ និងការរួមចំណែកនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច។ ម្យ៉ាងវិញទៀតវាជាឱកាសដ៏ល្អមួយសម្រាប់ក្រុមយើងខ្ញុំក្នុងការរៀនសិក្សាស្វែងយល់អំពីដំណើរការនៃការស្រាវជ្រាវធ្វើយ៉ាងណាឱ្យប្រធានបទខាងលើនេះកាន់តែមានន័យនិងល្អប្រសើរ។

១.៧ បេសសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវត្រូវបានបែងចែកជា៥ជំពូកមានដូចខាងក្រោម៖

ជំពូកទី១៖ សេចក្តីផ្តើម ជំពូកនេះបានបង្ហាញពីលំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ទំហំដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវសារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវរបបសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ ។

ជំពូកទី២៖ រំលឹកទ្រឹស្តី ជំពូកនេះបង្ហាញពីនិយមន័យប្រវត្តិ និងទ្រឹស្តីដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល និងកាតព្វកិច្ចក្នុងការបង់ពន្ធលើពន្ធប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ព្រមទាំងការគណនា។

ជំពូកទី៣៖ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ ជំពូកនេះបានលើកឡើងអំពីដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងកាតព្វកិច្ចក្នុងការបង់ពន្ធលើពន្ធប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ព្រមទាំងការគណនា។

ជំពូកទី៤៖ ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ ជំពូកនេះបានលើកឡើងពីការវិភាគទៅលើផលវិជ្ជមាន និងផលអវិជ្ជមាននៃដំណើរការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។

ជំពូកទី៥៖ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍ ជំពូកនេះបានធ្វើការសន្និដ្ឋានដោយសង្ខេបទៅលើគ្រប់ចំណុចដែលបានវិភាគ និងការផ្តល់យោបល់ជាអនុសាសន៍ ទៅលើគ្រប់ចំណុចដែលត្រូវកែលម្អ។

ជំពូកទី២ រំលឹកច្រើន

ជំពូកទី២

ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

២.១ លក្ខណៈទូទៅនៃដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

២.១.១ និយមន័យពន្ធ

ពន្ធ គឺជាកាតព្វកិច្ចបង់ជាប្រាក់ ឬវត្ថុរបស់អ្នកជាប់ពន្ធទៅរដ្ឋាភិបាល ហើយអ្នកជាប់ពន្ធទាំងនោះទទួលតម្លៃតបស្នងពីរដ្ឋាភិបាលវិញតាមរយៈទំនិញ និងសេវាសាធារណៈ^១។

ពន្ធ គឺជាបន្ទុករបស់ប្រជាពលរដ្ឋបង់ចូលថវិកាជាតិ។ ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបមានកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធជូនរដ្ឋ^២។

ពន្ធ ជាឧបករណ៍របស់រដ្ឋាភិបាល ដែលបានបង្កើតឡើង ដើម្បីកៀរគរចំណូលចូលថវិការជាតិសម្រាប់ចំណាយសាធារណៈ^៣។

ពន្ធ ពន្ធអាករគឺជា កាតព្វកិច្ចរបស់រូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលទាំងអស់ដែលមានចែង ក្នុងក្រិតច្បាប់ត្រូវតែចូលរួមបង់វិភាគទានជូនរដ្ឋ ក្រោមរូបភាពរួមភាពជាការប្រមូលចំណូលជាតិដើម្បីឱ្យរដ្ឋាភិបាលធ្វើការបែងចែកចំណូលឡើងវិញសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់សង្គមជាតិទាំងមូល មានន័យថារដ្ឋមិនផ្តល់សេវាកម្មទៅ

^១ ច្បាប់ពន្ធនៅកម្ពុជា មេរៀនទី១ ការណែនាំអំពីពន្ធដារ ទំព័រ៣

^២ ដដែល

^៣ ដដែល

ឱ្យ អ្នកបង់ពន្ធទាំងនោះដោយផ្ទាល់វិញឡើយ ហើយអ្នកមានចំណូលតិចបង់ពន្ធតិច អ្នកមានចំណូលច្រើន បង់ពន្ធច្រើន⁴។

ពន្ធ គឺជាពន្ធបន្ថែមអាករកម្រៃ ឬបន្ទុកផ្សេងទៀតដែលយកលើទំនិញស្របតាមបញ្ញត្តិណាមួយនៃ ច្បាប់នេះឬច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងទៀតដែលអនុវត្ត និងគ្រប់គ្រងដោយគយ⁵។

២.១.២ ប្រភេទពន្ធ

ពន្ធមានប្រវត្តិតាំងពី ៣០០០ ឆ្នាំមុនគ្រឹស្តសករាជទៅទៀតដែលដំបូងនោះវាត្រូវបានគេរកឃើញនៅ ក្នុងប្រទេសអេស៊ីបដែលមានឈ្មោះជាអក្សរឡាតាំងថា TAX ។ វាសមហេតុផល ដែលប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបង់ ពន្ធ ហេតុដូច្នេះហើយបានជាចំណេញក្រោយមក ប្រទេសជាច្រើននៅទូទាំងសកលលោកបានប្រើប្រាស់ ប្រព័ន្ធប្រមូលប្រាក់ពីប្រជារាស្ត្រនេះ ទៅអោយអ្នកគ្រប់គ្រងប្រទេស⁶។

រដ្ឋខ្មែរបានចាប់កំណើតតាំងពីសតវត្សទី១នៃគ្រឹស្តសករាជមកម៉្លេះពេលគឺ សម័យកាលហ្វូណានតាម ប្រវត្តិសាស្ត្របន្តពីហ្វូណានមានសម័យកាលជាច្រើនទៀតជាអាទិ៍ ចេនឡាអង្គរលង្វែកឧត្តុង្គ និងចតុមុខ។ ការ កំណត់ សម័យកាលទាំងនេះធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើការផ្លាស់ប្តូររាជធានី ពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយ ដែល មានរយៈពេល ប្រមាណជាង ១,៥០០ ឆ្នាំ។ នៅក្នុងសម័យកាលទាំងនេះ យើងសង្កេតឃើញថា ព្រះរាជាបាន ប្រមូលពន្ធពីប្រជារាស្ត្រ ដោយសារព្រះអង្គបានប្រទានដីធ្លីដល់ប្រជារាស្ត្រ ដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម ឬកសិកម្មជា ដើម។ នៅឆ្នាំ១៨៦៣ ប្រទេសបារាំងបានចូលមកធ្វើជាអាណាព្យាបាលខ្មែរ ហើយក្រោយមកបានប្រែក្លាយ ប្រទេសកម្ពុជាទៅ ជាទឹកដីអាណានិគមរបស់ខ្លួននាឆ្នាំ១៨៨៤ បារាំងបាននាំយកច្បាប់ និងការគ្រប់គ្រង រដ្ឋ បាលមកអនុវត្តនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសវិស័យសារពើពន្ធ។ ក្រោយពេលដែលទទួលបានឯករាជ្យពី អាណានិគមនិយមបារាំងនាថ្ងៃទី០៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥៣ កម្ពុជាមានភាពពិបាកក្នុងការវិលត្រឡប់ទៅរកការ អនុវត្តច្បាប់ខ្មែរបុរាណវិញពេល គឺកម្ពុជាបានក្លាយជាប្រទេសនៃគ្រួសារប្រព័ន្ធច្បាប់រ៉ូម៉ាំង អាណ្លីម៉ង់រួចទៅ ហើយ។ ជាវិបាកច្បាប់ពន្ធដារកម្ពុជា គឺជាច្បាប់ពន្ធដារដែលមានច្បាប់ ឬសគល់ចេញមកពីច្បាប់បារាំង។ បច្ចុប្បន្ននេះ កម្ពុជាមានច្បាប់ពន្ធដារបែបទំនើប និងរីកចម្រើនជួនល្មមជាអាទិ៍ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ត្រូវបាន

⁴ [Inspired Economy-តើពន្ធជាអ្វី?](#)
⁵ [Lawyers-តើពន្ធជាអ្វី?](#)
⁶ [Library/2022-VIA.013.213](#)

បង្កើតឡើងនាឆ្នាំ១៩៩៧ និងបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗទៀត ដែលបានរៀបចំឡើងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ ការរៀបចំបែបនេះ ធ្វើឡើងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងមាត្រា៥៧ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣ ដែលចែងថាការយកពន្ធនឹងអាចធ្វើទៅបានលុះត្រាតែមានច្បាប់អនុញ្ញាត។ ជាការពិតយើងសង្កេតឃើញ រដ្ឋបានសាងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានជាច្រើនដើម្បីធ្វើឱ្យការប្រមូលពន្ធ ពីប្រជាពលរដ្ឋមានលក្ខណៈនីត្យានុកូល^៧។

២.១.៣ របបកំណត់ពន្ធ និងវិធានគណនេយ្យ

របបកំណត់ពន្ធនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាបែបប្រកាសដែលតម្រូវឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធ ធ្វើការគណនាប្រាក់ពន្ធ និងដាក់លិខិតប្រកាសបង់ពន្ធដោយខ្លួនឯង។ អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបប្រកាសត្រូវបាន បែងចែកជាបីប្រភេទគឺ អ្នកជាប់ពន្ធតូច អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម និងអ្នកជាប់ពន្ធធំ។

១. វិធានគណនេយ្យសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ក. អ្នកជាប់ពន្ធតូចប្រើវិធានគណនេយ្យសាមញ្ញ។
- ខ. អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម និងអ្នកជាប់ពន្ធធំ ត្រូវវិធានគណនេយ្យតាមស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា។

២. របបកំណត់ពន្ធ និងវិធានគណនេយ្យត្រូវ កំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ^៨។

២.២ នីតិវិធីនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

២.២.១ និយមន័យនីតិ

នីតិ មានន័យថាជាគ្រឿងណែនាំបែបផែន ជាទំនៀមទម្លាប់ ប្រពៃណី ឬជាបណ្តុំនៃវិធានគតិយុត្ត ដែលមានចំណងសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចមានអានុភាពចាប់បង្ខំលក្ខណៈទូទៅមិនចំពោះ និងមានគោលដៅរៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ។

នីតិ ជាបណ្តុំវិធានគតិយុត្តទាំងឡាយដែលមានគោលដៅធ្វើអោយសង្គមមនុស្សមានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងអមមកជាមួយដោយទណ្ឌកម្ម ។

គតិយុត្ត គឺជាគុណនាមរបស់ពាក្យច្បាប់ ឬនីតិដែលស្របតាមច្បាប់ និងមានបង្កើតកែប្រែ ឬរំលត់សិទ្ធិ កាតព្វកិច្ច និងទណ្ឌកម្ម^៩។

២.២.២ ទ្រឹស្តីនីតិ

ទម្រង់ការរបស់ច្បាប់ គឺរបៀបដែលចៅក្រមត្រូវធ្វើក្នុងការអង្កេតពិនិត្យសាកសួរពីបទល្មើសផ្សេងៗ។ នីតិនិយម ការកំណត់យកតាមច្បាប់ សេចក្តីស្មោះត្រង់ចំពោះច្បាប់រាជការសម្រាប់រដ្ឋ ^{១០}។

ឯកជនមាននីតិរដ្ឋប្បវេណី នីតិពាណិជ្ជកម្ម នីតិក្រុមហ៊ុន នីតិការងារ និងនីតិវិនិយោគ។

នីតិ បែងចែកជា ២ គឺ វត្ថុវិស័យ និង អត្ថុវិស័យ ^{១១}។

២.២.៣ និយមន័យ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

⁷ (2) CamboFinance - ហេតុអ្វីយើងត្រូវបង់ពន្ធ? ពន្ធមានប្រវត្តិរាប់ពាន់... | Facebook

⁸ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ទំព័រ៦

⁹ KH INFO - 1- ចូរអោយនិយមន័យ " នីតិ " ? +... | Facebook

¹⁰ នីតិ - Wiktionary

¹¹ KH INFO - 1- ចូរអោយនិយមន័យ " នីតិ " ? +... | Facebook

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល គឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភព កម្ពុជា និងប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស និងជាកាតព្វកិច្ចអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលកំណត់តែលើ ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ¹²។

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល គឺជាបំណុលរបស់បុគ្គលនិវាសនជនចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជានិង ប្រាក់ ចំណូលប្រភពបរទេស និងរបស់បុគ្គលអនិវាសនជនចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា¹³។

២.២.៤ ប្រភេទពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីអំពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ២០២ ន.ស ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៣ ច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃ ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ២០៨ ន.ស ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៤ ច្បាប់ស្តីពី ហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយ ព្រះរាជក្រមលេខ ១១ ន.ស ៩៤ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៤ និងច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវ នៃហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើ ដោយព្រះរាជក្រម លេខ ជស/រកម/០៩៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មដូចតទៅដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍ដល់ថវិការដ្ឋ¹⁴។

២.៣ កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

២.៣.១ និយមន័យ

កាតព្វកិច្ច គឺជាករណីយកិច្ចដែលបុគ្គលម្នាក់ មានចំពោះបុគ្គលម្នាក់ទៀត ។

កាតព្វកិច្ច គឺជាចំណងនៃសិទ្ធិ ដែលបង្ខំជនម្នាក់ ឱ្យផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិណាមួយ ឱ្យបំពេញនូវកិច្ចការ ណាមួយ ឬឱ្យឈប់បំពេញ នូវកិច្ចការណាមួយ ដល់ជនម្នាក់ទៀត ។

កាតព្វកិច្ច គឺជាទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត ដែលចងបុគ្គលពីរនាក់ ដោយឱ្យបុគ្គលម្នាក់ ដែលបានកំណត់ មានករណីយកិច្ចមួយចំនួន ចំពោះបុគ្គលដែលបានកំណត់ម្នាក់ទៀត¹⁵។

កាតព្វកិច្ច គឺជាចំណងតាមផ្លូវច្បាប់ដែលចងបុគ្គលពីរនាក់ដោយឱ្យបុគ្គលម្នាក់ដែលបានកំណត់ហៅ ថា (កូនបំណុល) មានករណីយកិច្ចមួយចំនួនចំពោះបុគ្គលម្នាក់ទៀតដែលបានកំណត់ថា (ម្ចាស់បំណុល)។ កាតព្វកិច្ចនៅក្នុងករណីនេះ ជាកាតព្វកិច្ចដែលមកពីជនត្រូវទទួលខុសត្រូវនៅពេលគាត់ស្លាប់ រួមទាំងចំណាយ សម្រាប់បុណ្យសព¹⁶។

២.៣.២ ទ្រឹស្តីកាតព្វកិច្ច

កាតព្វកិច្ច កើតមានឡើងដោយកិច្ចសន្យា ដោយសកម្មភាពឯកតោភាគី ដោយការគ្រប់គ្រងដោយ ឈឺធ្លាល ដោយសេចក្តីចម្រើនដោយឥតហេតុ ដោយអំពើអនីត្យានុកូល និងដោយបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ។

កាតព្វកិច្ចដែលកើតឡើងដោយឆន្ទៈរបស់ភាគី គឺ៖

¹² 5a980f74-25be-4076-88ff-b35b54d87dcb (tax.gov.kh)

¹³ ច្បាប់ស្តីពី សារពើពន្ធ - Wikisource

¹⁴ ច្បាប់ស្តីពី សារពើពន្ធ - Wikisource

¹⁵ #និយមន័យកាតព្វកិច្ច គឺជាករណីយកិច្ច... - ឈ្វេងយល់អំពីច្បាប់និងសង្គម | Facebook

¹⁶ ដូចម្តេចដែលហៅថាកាតព្វកិច្ច ? (khsearch.com)

កិច្ចសន្យា គឺជាកិរិយាដែលបុគ្គលពីរនាក់ ឬច្រើននាក់មានឆន្ទៈត្រូវគ្នា ព្រមបង្កើត កែប្រែ ឬរំលត់នូវ កាតព្វកិច្ច។ ឧទាហរណ៍៖ នៅក្នុងកិច្ចសន្យាទិញលក់ (ជាឆន្ទៈរបស់បុគ្គលពីរនាក់) ដែលអ្នកលក់ មាន កាតព្វកិច្ច ផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើវត្ថុ ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការទិញ រីឯអ្នកទិញមានកាតព្វកិច្ចបង់ថ្លៃលក់។

សកម្មភាពឯកតោភាគី គឺជាសកម្មភាព ដែលបង្កើត កែប្រែ ឬ រំលត់ នូវកាតព្វកិច្ច ដោយបង្ហាញឆន្ទៈ នៃការចាត់ចែងទ្រព្យ ដោយភាគីម្ខាង ឬដោយអនុវត្តសិទ្ធិ ដែលបានទទួលតាមកិច្ចសន្យា¹⁷។

២.៣.៣ និយមន័យអ្នកជាប់ពន្ធ

សម្រាប់គោលដៅនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណូលអ្នកជាប់ពន្ធ សំដៅដល់បុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់ ពន្ធដែលក្នុងនោះមានរូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល¹⁸។

អ្នកជាប់ពន្ធ សំដៅដល់ បុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់ពន្ធ¹⁹។

១. អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន សំដៅដល់៖

ក. រូបវន្តបុគ្គល ដែលមាននិវាសនដ្ឋាន ឬមានកន្លែងស្នាក់នៅជាគោលដើមនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាលើសពី ១៨២ថ្ងៃ នៅក្នុងរយៈពេល ១២ ខែ ណាមួយដែលបានបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធចរន្ត។

ខ. នីតិបុគ្គល ឬក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ដែលត្រូវបានបង្កើត ឬត្រូវបានគ្រប់គ្រងនៅក្នុងព្រះ រាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាគោលដើមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២. អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន សំដៅដល់បុគ្គលណាមួយដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន និងទទួលប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា។

នីតិបុគ្គល សំដៅដល់សហគ្រាស ឬអង្គភាពនានាដែលប្រកបអាជីវកម្ម ទោះបីជាបាន ឬមិនទាន់បាន ទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្តី។

គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ សំដៅដល់ទីកន្លែងដែលប្រកបអាជីវកម្មជាប់លាបនៅកម្ពុជាដែលតាមរយៈនេះ បុគ្គលអនិវាសនជនប្រកបអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។ ពាក្យ **គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍** រួមបញ្ចូលផងដែរនូវបណ្តាញ ឬ រូបភាពទំនាក់ទំនងផ្សេងទៀត ដែលតាមរយៈនេះ បុគ្គលអនិវាសនជនធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅព្រះរាជា ណាចក្រកម្ពុជា²⁰។

ប្រាក់ចំណូលដុល សំដៅដល់ប្រាក់ចំណូលដុលដែលបានមកពីប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទរួម ទាំងចំណូលបន្ទាប់បន្សំ និងចំណូលផ្សេងៗដែលមិនទាន់កាត់កងចំណាយ។

ប្រាក់ចំណូលសុទ្ធ សំដៅដល់លទ្ធផលបានមកពីការយកប្រាក់ចំណូលដុល កាត់កងនូវចំណាយ នានាដែលអនុញ្ញាតដោយច្បាប់នេះ²¹។

¹⁷ #និយមន័យកាតព្វកិច្ច គឺជាករណីយកិច្ច... - ឈ្វេងយល់អំពីច្បាប់និងសង្គម | Facebook

¹⁸ ប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល លេខ០៩៨ សហវ.ប្រក ទំព័រ២

¹⁹ ច្បាប់សារពើពន្ធទំព័រ៦០

²⁰ ដដែលទំព័រ៤

²¹ ដដែលទំព័រ៥

ជំពូកទី៣
លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ

ជំពូកទី៣

ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
៣.១ ស្ថានភាពទូទៅនៃដំណើរការនៃ ការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល របស់អគ្គនាយក
ដ្ឋានពន្ធដារ

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ជាអង្គភាពសាធារណៈដែលត្រូវបានជឿជាក់គោរព និងទទួលស្គាល់លើគុណភាព និងជំនាញក្នុងការប្រមូលចំណូលពន្ធដារ ដើម្បីជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព។ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ផ្តល់នូវសេវាជាច្រើនដែលមានគុណភាព និងពង្រឹងការអនុវត្ត ច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារប្រកបដោយភាពសុចរិត និងស្មើភាពចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់ដើម្បីជំរុញអនុលោមភាពដោយស្ម័គ្រចិត្តឈានទៅសម្រេចបាននូវការអភិវឌ្ឍ និងលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ។

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីប្រមូលពន្ធ និងអាករក្នុងស្រុក និងចូលរួមក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយសារពើពន្ធ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រមូលពន្ធ និងអាករ ។ កន្លងមកអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បានធ្វើការកែទម្រង់ពេញលេញសំខាន់ៗចំនួន២ លើកលើប្រព័ន្ធពន្ធដារគឺនៅឆ្នាំ១៩៩៤ និងឆ្នាំ១៩៩៧ ព្រមទាំងការកែទម្រង់បន្ទាប់បន្សំមួយចំនួនទៀតលើគោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។ ជាមួយនឹងការកែទម្រង់ទាំងនេះ ការប្រមូលពន្ធរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក្នុងរយៈពេល១២ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះមានការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដោយមានអត្រាកំណើនមធ្យមប្រចាំឆ្នាំប្រមាណជាង ២០% (រូបភាព២)។ ចំណូលពន្ធដារសរុបរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ធៀបនឹង ផ.ស.ស បានកើនឡើងប្រមាណ ៣ ដងគឺពី ១,៩%ក្នុងឆ្នាំ ២០០២ ដល់ ៥,៨% ក្នុងឆ្នាំ២០១៣។ ចំណូលពន្ធដារគិតជាសមាមាត្រនៃចំណូលពន្ធសរុបកើនពី ២៧% នៅឆ្នាំ២០០២ ដល់ ៤៦%នៅឆ្នាំ២០១៣។

ជារៀងរាល់ឆ្នាំអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បានទទួលប្រាក់ចំណូលដោយការប្រមូលនូវពន្ធនានាពីបណ្តាសហគ្រាសជាប់ពន្ធជាច្រើន។ គួយដឹងដូចនៅក្នុង ឆ្នាំ២០២៣ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (GDT) នៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានឱ្យដឹងថា ប្រទេសកម្ពុជាបានបង្កើនការប្រមូលពន្ធរបស់ខ្លួន លើសចំនួន ៤.៤៩ ភាគរយ ពោលគឺដល់ ៣.៦ ពាន់លានដុល្លាក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ធៀបនឹងឆ្នាំមុន។ លោក គង់ វិបុល អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បានមានប្រសាសន៍ថា៖ «យើងបានលើសពីគោលដៅរបស់យើង (១០១.១៣ ភាគរយ) ជាមួយនឹងការប្រមូលនូវឆ្នាំនេះ។ តួលេខនេះត្រូវបានចេញផ្សាយ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យការងារឆ្នាំមុន និងកំណត់ទិសដៅថ្មីសម្រាប់ឆ្នាំ២០២៤។ កិច្ចប្រជុំនេះ ធ្វើឡើងក្រោមអធិបតីភាព អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងលោក គង់ វិបុល អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។ លោក គង់ វិបុល បានបន្តថាចំណូលនេះនឹងត្រូវវិនិយោគដោយរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកសាងផ្លូវ និងការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសំខាន់ៗផ្សេងទៀត។ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន មានប្រសាសន៍ថា ការងាររបស់នាយកដ្ឋានពន្ធដារ ពិតជាគួរឱ្យសរសើរ។

លោក បន្តថា៖ «ការប្រមូលចំណូលពន្ធ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមានដំណើរការល្អ ឈានដល់ផែនការលើសពីពេលមានការលំបាក ដោយសារហានិភ័យ ភាពមិនប្រាកដប្រជានៃសេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយពិភពលោក»។ កិច្ចប្រជុំនេះក៏ជាការបូកសរុបការងាររបស់ GDT ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ដែលរួមបញ្ចូលគំនិតផ្តួចផ្តើមការផ្លាស់ប្តូរឌី

ដ៏ថ្លៃថ្នូរ ដែលធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការគ្រប់គ្រងពន្ធក្នុងស្រុកស្របតាមដំណើរការពន្ធសកល ការគ្រប់គ្រងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ប្រព័ន្ធបញ្ជូនឯកសារអេឡិចត្រូនិក និងសេវាពន្ធតាមអេឡិចត្រូនិកត្រូវបានធ្វើ ឱ្យអាចធ្វើទៅបាន។ នាយកដ្ឋាន ក៏បាននិយាយអំពីការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងពន្ធទ្វេដង (DTAs) ជាមួយប្រទេស និងដែនដីចំនួនប្រាំបួន។ ប្រទេសទាំងនេះរួមមានសិង្ហបុរី ថៃ ប្រ៊ុយណេ វៀតណាម ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី កូរ៉េខាងត្បូង តួគីយេ ចិនដីគោក ហុងកុង និងម៉ាកាវពិសេស (តំបន់រដ្ឋបាល)។ កម្ពុជាមានស្ថាប័នពីរសម្រាប់ប្រមូលពន្ធ។ មួយ គឺអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដែលផ្តោតលើពន្ធផ្ទៃក្នុងដូចជា ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស អាករលើតម្លៃបន្ថែម និងពន្ធអចលនទ្រព្យ។ មួយទៀត គឺអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករដែលប្រមូលពន្ធលើទំនិញចូល និងចេញពីប្រទេស។ អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករ (GDCE) បាននិយាយថាខ្លួនរំពឹងថានឹងឃើញប្រាក់ចំណូលគយតិចជាងទិសដៅនៃផែនការថវិកាឆ្នាំ២០២៣។ នាយកដ្ឋានបានលើកឡើងពីការបាត់បង់ប្រាក់ចំណូលគយចំពោះការអនុវត្តន៍កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្ម។ GDCE រំពឹងថានឹងប្រមូលបាន១១,១៣៧ ពាន់លានរៀល (ជិត ២.៧ ពាន់លានដុល្លារ) នៅឆ្នាំ២០២៣។

ពន្ធដារ បានចូលរួមក្នុងការកែសម្រួលល្បឿនសេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូលដែលបានគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ក្តីឬដោយប្រយោលក្តី ធ្វើការណែនាំឧបត្ថម្ភចំពោះគ្រប់សមាសភាពសេដ្ឋកិច្ចដោយសារ មូលហេតុនេះហើយរដ្ឋាភិបាល មានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ និងចាំបាច់បែងចែកចំណូលមួយផ្នែក របស់បណ្តាគ្រប់សមាសភាពសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងគោលបំណងអនុវត្តនូវគោលដៅសេដ្ឋកិច្ចរបស់រដ្ឋាភិបាល ។

៣.១.១ ប្រវត្តិ របស់ពន្ធដារ

នាយកដ្ឋានពន្ធដារនៅកម្ពុជាត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ១៩៥៣ ហើយត្រូវលុបបំបាត់ដោយរបបខ្មែរក្រហមចាប់ពីឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩។ នាយកដ្ឋានពន្ធដារត្រូវបានបង្កើតឡើងវិញក្នុងឆ្នាំ១៩៨០ ហើយក្រោយមកទៀតក្នុងឆ្នាំ២០០៨ នាយកដ្ឋានពន្ធដារបានដំឡើងទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដោយសាលាជាតិពន្ធដារយល់តែបានឧក្រាតលេខ១៣៤ អនុក្រម ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតម្លើងទីចាត់ការគយប្រតិករនាយកដ្ឋាន និងរតនាគារជាតិនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុឱ្យទៅជាអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងអគ្គនាយកដ្ឋាន រដ្ឋាករកម្ពុជាអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ និងអគ្គនាយកដ្ឋានរតនាគារជាតិដែលតទៅនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

៣.១.២ ទីតាំងរបស់ពន្ធដារ

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ មានទីតាំងស្ថិតនៅ អាគារកែងមហាវិថី សហព័ន្ធរុស្ស៊ី (១១០) និងម៉ៅសេ ទុង (២៤៥) សង្កាត់ទឹកល្អក់១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ។

**៣.១.៣ បក្ខវិស័យ បេសកកម្ម គោលដៅរបស់ពន្ធដារ
ក.បក្ខវិស័យ**

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ជាអង្គភាពសាធារណៈដែលត្រូវបានជឿជាក់ គោរព និងទទួលស្គាល់លើគុណភាព និងជំនាញក្នុងការប្រមូលចំណូលពន្ធដារ ដើម្បីជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយ ចីរភាព។

ខ.បេសកកម្ម

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ផ្តល់សេវាកម្មដែលមានគុណភាព ដោយពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារ។ អគ្គនាយកដ្ឋាននេះ ប្រកបដោយភាពសុចរិត និងស្មើភាពចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់ ដើម្បី ជំរុញអនុលោមភាពដោយស្ម័គ្រចិត្ត និងបង្កើនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ក៏ដូចជាលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពរបស់ ប្រជាជនកម្ពុជា។

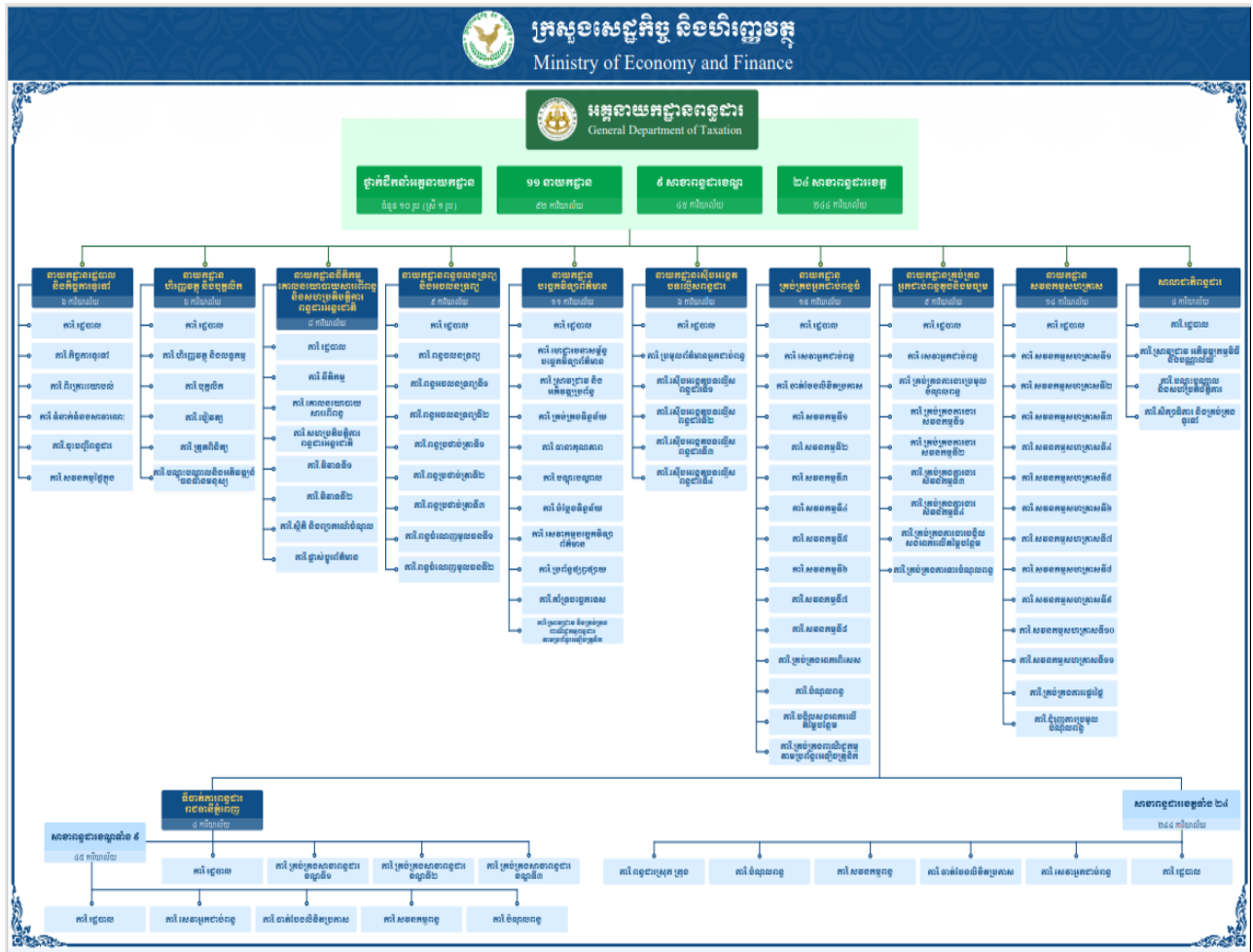
គ.គោលដៅ

- **ការអនុវត្ត** ៖ អនុវត្តវិធាននៃច្បាប់ គាំទ្រប្រជាពលរដ្ឋដែលប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និង តឹងរឹងចំពោះជនដែលមិនអនុលោមតាមច្បាប់
- **វិជ្ជាជីវៈ** ៖ ប្តេជ្ញាចិត្តប្រើវិជ្ជាជីវៈ និងជំនាញ ដើម្បីផ្តល់នូវសេវាដែលមាន ភាពសាមញ្ញ និងងាយស្រួល
- **ស័ក្តិសិទ្ធិភាព** ៖ ប្រើប្រាស់ធនធានឱ្យទាន់ពេលវេលា និងមានប្រសិទ្ធភាព
- **សុចរិតភាព** ៖ ផ្តល់សេវាឱ្យប្រជាពលរដ្ឋដោយស្មើភាព និងតម្លាភាព
- **គារវភាព** ៖ ផ្តល់សេវាឱ្យប្រជាពលរដ្ឋប្រកបដោយភាពថ្លៃថ្នូរ និងការគោរព
- **ភាពបត់បែន** ៖ ឆ្លើយតបយ៉ាងសកម្មទៅនឹងបញ្ហាប្រឈម និងទាញយកប្រយោជន៍ពីគ្រប់ ឱកាសដែលមាន។

៣.១.៤ គោលនយោបាយ និងកិច្ចប្រព្រឹត្តទៅ

ក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ ក៏ដូចជាប្រទេសដទៃទៀត គោលបំណងនៅក្នុងការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ បៀវត្ស គឺធ្វើឡើងដើម្បីប្រមូលថវិកាសម្រាប់ទ្រទ្រង់ស្ថាប័នរដ្ឋ ទ្រទ្រង់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងការផ្តល់ សេវាសាធារណៈ ចំពោះសង្គមគោលបំណងផ្សេងទៀត គឺជំរុញការបែងចែកឡើងវិញនូវរាល់ចំណូល និង កំណែតម្រូវអសុក្រឹតភាពទីផ្សារ។ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងទាំងនេះ ទោះជាការយកពន្ធក្នុងកម្រិតណាក៏ ដោយ សកម្មភាពនេះ តែងតែមានបរិយាទាន ដែលរួមមានចំណាយផ្ទាល់លើកិច្ចការរដ្ឋបាលប្រមូលពន្ធ និង ចំណាយដោយប្រយោលជាមួយនឹងការបែងចែកខុសនៃប្រភពធនធាន ព្រមទាំងផលវិបាកពីការបែងចែក ចំណូល និងឥទ្ធិពលនៃការយកប្រមូលពន្ធទៅលើដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច។

ក. រចនាសម្ព័ន្ធនៃស្ថាប័ន

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារមានរចនាសម្ព័ន្ធ ដូចជា៖

១. ថ្នាក់កណ្តាល

- នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងកិច្ចការទូទៅ
- នាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ និងបុគ្គលិក
- នាយកដ្ឋាននីតិកម្ម គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និងសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារអន្តរជាតិ
- នាយកដ្ឋានពន្ធដារចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ
- នាយកដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន
- នាយកដ្ឋានស៊ើបអង្កេតបទល្មើសពន្ធដារ
- នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធធំ
- នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធតូច និងមធ្យម
- នាយកដ្ឋានសវនកម្មសហគ្រាស
- សាលាជាតិពន្ធដារ ថ្នាក់ស្នើនាយកដ្ឋាន
- ទីចាត់ការពន្ធដាររាជធានីភ្នំពេញ ថ្នាក់ស្នើនាយកដ្ឋាន។

២. ថ្នាក់មូលដ្ឋាន

នៅខណ្ឌនានានៃរាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តនីមួយៗមានសាខាពន្ធដារខណ្ឌ និងសាខាពន្ធដារខេត្ត ដែលដឹកនាំដោយប្រធានមួយរូប មានឋានៈស្មើអនុប្រធាននាយកដ្ឋាននៅថ្នាក់កណ្តាល និងអនុប្រធាន សាខាពន្ធដារមួយចំនួន មានឋានៈស្មើប្រធានការិយាល័យនៅថ្នាក់កណ្តាល ជាជំនួយការ។

នៅស្រុក-ក្រុង មានការិយាល័យពន្ធដារស្រុក-ក្រុង មានថ្នាក់ស្មើការិយាល័យ នៃសាខាពន្ធដារខេត្ត- ខណ្ឌ និងដឹកនាំដោយប្រធានមួយរូប អមដោយអនុប្រធានមួយចំនួន ជាជំនួយការ។

ខ. បេសកកម្មនៃការគ្រប់គ្រង

ឯកឧត្តម គង់ វិបុល ៖ រដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូអមនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងប្រជាប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល ទទួលបន្ទុកជាអគ្គនាយក នៃនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

ឯកឧត្តម អ៊ុំ សីហា ៖ អគ្គនាយករង

ឯកឧត្តម ជាប ជាវុធ ៖ អគ្គនាយករង

ឯកឧត្តម មុញ បានកុសល ៖ អគ្គនាយករង

ឯកឧត្តម កែន សម្បត្តិ ៖ អគ្គនាយករង

ឯកឧត្តម ហេង សុខណាង ៖ អគ្គនាយករង

លោកជំទាវ ប៊ុន នារី ៖ អគ្គនាយករង

ឯកឧត្តម វ៉ែត មុនី ៖ អគ្គនាយករង

ឯកឧត្តម លឹម ហ៊ុយជីវ ៖ អគ្គនាយករង

លោក លឹម ដ៏លុច ៖ អគ្គនាយករង

គ. តួនាទី និងភារកិច្ច

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ មានភារកិច្ចដូចតទៅ៖

- ចូលរួមរៀបចំគោលនយោបាយសារពើពន្ធ ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងបរិបទអន្តរជាតិ
- រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋានស្តីពីពន្ធដារ កំណត់បញ្ជីឯកសារ និងលិខិតយុត្តិការ នានាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ
- ប្រមូលប្រាក់ពន្ធគ្រប់ប្រភេទបង់ចូលថវិកាជាតិ
- ចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ
- ផ្តល់ការអប់រំដល់អ្នកជាប់ពន្ធអំពីកាតព្វកិច្ចសារពើពន្ធ ផ្តល់សេវា និងព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីបង់ពន្ធឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ
- កសាងកម្មវិធីសវនកម្ម និងធ្វើសវនកម្មលើអ្នកជាប់ពន្ធ
- កំណត់មូលដ្ឋានគិតពន្ធ ប្រាក់ពន្ធ ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់យឺតយ៉ាវ ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធ ស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

៣.២ នីតិវិធីក្នុងការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

៣.២.១ វិធាននិងនីតិវិធី

➢ កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល គឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធទទួលបានក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល អនុវត្តលើអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា និងប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស និងអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា។

➢ ប្រភពប្រាក់ចំណូល

ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា

១- ការប្រាក់ដែលបង់ដោយអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិនិវាសនជន ឬស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- ភាគលាភដែលបានបែងចែកដោយអ្នកជាប់ពន្ធ និវាសនជន។

៣- ប្រាក់ចំណូលពីសេវាកម្មដែលបានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៤- ប្រាក់ចំណូលពីការគ្រប់គ្រង និងសេវាបច្ចេកទេសដែលទទួលបានដោយអ្នកជាប់ពន្ធ និវាសនជន។

៥- ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពី ចលនទ្រព្យ ឬអចលនទ្រព្យ ក្នុងករណីដែលទ្រព្យនោះស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៦- ប្រាក់សួយសារដែលបានមកពីការប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្មអរូបី ដែលបានទទួលបានដោយបុគ្គលនិវាសនឬបុគ្គលអនិវាសនជន តាមរយៈគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ដែលតាំងនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៧- ផលចំណេញពីការលក់ចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ រួមទាំងទ្រព្យអរូបីដែល ស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬផលចំណេញពីការផ្ទេរផលប្រយោជន៍ណាមួយនៃចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ រួមទាំងទ្រព្យអរូបី ដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៨- បុព្វលាភធានារ៉ាប់រង ឬធានារ៉ាប់រងបន្តចំពោះហានិភ័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៩- ផលចំណេញពីការលក់ចលនទ្រព្យដែលជាចំណែក នៃទ្រព្យអាជីវកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍របស់អ្នកជាប់ពន្ធ អនិវាសនជន នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

១០- ប្រាក់ចំណូលពីសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន តាមរយៈគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស

ប្រាក់ចំណូលណាមួយ ដែលមិនត្រូវបានកំណត់ថាជាប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៣នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស។

ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធ

ប្រាក់ចំណូលមិនជាប់ពន្ធមានដូចខាងក្រោម ៖

១. ប្រាក់ចំណូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬប្រាក់ចំណូលរបស់ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

២. ប្រាក់ចំណូលរបស់ ៖

ក. អង្គការណាមួយ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង និងដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធន៍ខាងសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬអប់រំ ហើយគ្មានចំណែកណាមួយនៃទ្រព្យ ឬប្រាក់ចំណូលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជន។

ខ. សមាគមន៍ណាមួយ ក្នុងករណីដែលប្រាក់ចំណូលរបស់សមាគមន៍ទាំងនោះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជនរបស់អ្នកចូលហ៊ុន ឬរូបវន្តបុគ្គល។ ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធ ក្នុងកថាខណ្ឌនេះ មិនរាប់បញ្ចូលប្រាក់ចំណូលពីសកម្មភាព ដែលមិនស្ថិតក្នុងគោលដៅសុទ្ធសាធន៍របស់សមាគមន៍ ឬអង្គការទាំងនោះទេ។

➢ ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ និងឆ្លាំជាប់ពន្ធ

ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ

ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ គឺជាប្រាក់ចំណូលសុទ្ធបានមកពីលទ្ធផលទាំងអស់ នៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទ រួមបញ្ចូលទាំងចំណេញមូលធនដែលសម្រេចបានក្នុងពេលប្រកបអាជីវកម្ម ឬនៅពេលបញ្ចប់អាជីវកម្ម ការប្រាក់ ថ្លៃឈ្នួល សួយសារ និងសំណងផ្សេងៗ ព្រមទាំងប្រាក់ចំណូលពីទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ឬទ្រព្យសកម្មវិនិយោគរាប់ទាំងអចលនទ្រព្យ។

ចំពោះនីតិបុគ្គល ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ គឺជាលទ្ធផលដែលកើតចេញពីការធ្វើនិយ័តកម្មលើលទ្ធផលគណនេយ្យក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រាទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ។

ចំពោះរូបវន្តបុគ្គល ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ គឺជាលទ្ធផលដែលបានមកពីការយកចំនួនសរុប នៃប្រាក់ចំណូលក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ កាត់កងនឹង ចំណាយទាយជួរទាននានា ដែលកំណត់ដោយដោយ អនុក្រឹត្យតាមការកំណត់ របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

➢ ឆ្លាំជាប់ពន្ធ

ឆ្នាំជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១. ចំពោះនីតិបុគ្គល

ក. ពន្ធប្រាក់ចំណូលត្រូវបានគណនាចេញពីលទ្ធផលគណនេយ្យដែលសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំប្រតិទិននីមួយៗ។

ខ. ចំពោះសហគ្រាសថ្មី ដែលចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មក្នុងពេលណាមួយនៃឆ្នាំប្រតិទិន លទ្ធផលគណនេយ្យត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលចាប់ផ្តើមប្រកបអាជីវកម្ម មកទល់នឹងថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំប្រតិទិននោះ។

គ. ប្រសិនបើមានលទ្ធផលគណនេយ្យច្រើនៗគ្នា ក្នុងឆ្នាំប្រតិទិនណាមួយ លទ្ធផលគណនេយ្យទាំងឡាយ ត្រូវបូកបញ្ចូលគ្នាធ្វើជាមូលដ្ឋានគិតពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។

ឃ. សហគ្រាសដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រង ដោយនីតិបុគ្គលអនិវាសនជន អាចស្នើសុំអនុវត្តឆ្នាំជាប់ពន្ធខុសពីឆ្នាំ ប្រតិទិន។

ង. ចំពោះសហគ្រាសដែលបញ្ឈប់សកម្មភាពអាជីវកម្ម លទ្ធផលគណនេយ្យចុងក្រោយត្រូវគិត៖

- ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា រហូតដល់ថ្ងៃបញ្ឈប់សកម្មភាពជាស្ថាពរសម្រាប់សហគ្រាស ដែលប្រើប្រាស់ឆ្នាំប្រតិទិនជាឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

- ចាប់ពីដើមឆ្នាំជាប់ពន្ធចរន្ត រហូតដល់ថ្ងៃបញ្ឈប់សកម្មភាពជាស្ថាពរសម្រាប់សហគ្រាស ដែលស្នើសុំអនុវត្តឆ្នាំ ជាប់ពន្ធខុសពីឆ្នាំប្រតិទិននីមួយៗ

២. ចំពោះរូបវន្តបុគ្គល ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបានគណនាចេញពីប្រាក់ចំណូលសរុបដែលសម្រេច បានក្នុងឆ្នាំប្រតិទិននីមួយៗ។

៣.២.២ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ

ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំតាម

អនឡាញ (Tax on Income -ToI E-Filing)

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ មានកិត្តិយសសូមជម្រាបជូនដំណឹងដល់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ លោក-លោកស្រី ជា អភិបាល បណ្ឌិត ឬកម្មសិទ្ធិករសហគ្រាស និងលោក-លោកស្រី ជាប្រធានសមាគម និងអង្គការក្រៅ រដ្ឋាភិបាលក្នុង ស្រុកនិងបរទេសទាំងអស់ ឱ្យបានជ្រាបថា កន្លងមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុបានដាក់ ចេញនូវសេចក្តីណែនាំលេខ ០០៣ សហវ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រង ការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធតាម អនឡាញ (E-Filing) និងទម្រង់លិខិតប្រកាសពន្ធប្រចាំខែថ្មី សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធ សម្រាប់ដាក់លិខិតប្រកាស និងបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែ។ បន្ថែមលើការអនុវត្តតាមសេចក្តី ណែនាំខាងលើ និងស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រកៀរគរចំណូល ២០១៩ ២០២៣ និងគោលការណ៍កំណែទម្រង់ របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានអភិវឌ្ឍរួចរាល់ នូវប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់លិខិត ប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ តាមអនឡាញ (ToI E-Filing) ដើម្បីសម្រួលដល់ការដាក់លិខិត ប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីពង្រឹងសេវាផ្នែកចាត់ចែងលិខិតប្រកាសពន្ធជូនអ្នក ជាប់ពន្ធ ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ស័ក្តិសិទ្ធភាព ធានាបាននូវតម្លាភាព ភាពងាយស្រួល ឆាប់រហ័ស ចំណេញពេលវេលា និងភាពជឿទុកចិត្តក្នុងការផ្តល់សេវាជូនដល់អ្នកជាប់ពន្ធ។

អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសទាំងអស់ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំតាមប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំតាមអនឡាញ (ToI E-Filing) ចាប់ពីខែមីនា ឆ្នាំ ២០២១ នេះតទៅ ដោយត្រូវអនុវត្តតាមបែបបទ និងនីតិវិធី ដូចខាងក្រោម ៖

១. សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងធំ

អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងធំទាំងអស់ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ដោយប្រើ ប្រាស់ប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំតាមអនឡាញ (ToI E-Filing) ក្នុងរយៈពេល ៣ ខែ ក្រោយ ពីដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធនីមួយៗ។

១.១ ការចូលប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ ToI E-Filing

អ្នកប្រើប្រាស់ដែលមានគណនី និងធ្លាប់ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ E-Filing ដើម្បីបង់ពន្ធប្រចាំខែរួចហើយមិន តម្រូវឱ្យចុះឈ្មោះប្រើប្រាស់ឡើងវិញទេ ដោយគ្រាន់តែចូលប្រើប្រាស់គណនីដែលមានស្រាប់ដូចធ្លាប់ចូលប្រើ ប្រាស់ប្រព័ន្ធ E-Filing ប្រចាំខែនេះ។ ដោយឡែក ចំពោះអ្នកប្រើប្រាស់ទាំងឡាយណា ដែលពុំទាន់មាន គណនីត្រូវចុះឈ្មោះប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ តាមអន ឡាញ (ToI E-Filing) ដោយត្រូវចូលទៅកាន់គេហទំព័រ ដែលមានអាសយដ្ឋាន <https://www.tax.gov.kh>

ដើម្បីចុះឈ្មោះបង្កើតគណនី (User Account) សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ប្រព័ន្ធ ដោយត្រូវវាយបញ្ចូលព័ត៌មានដូចខាងក្រោម៖

- ព័ត៌មានបុគ្គលរបស់អ្នកប្រើប្រាស់
- លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែនរបស់អ្នកប្រើប្រាស់
- លេខសម្គាល់ការចុះបញ្ជីព័ត៌មានបុគ្គល (TID) ប្រសិនបើមាន
- ជ្រើសរើសប្រភេទអ្នកប្រើប្រាស់ រួមមាន អ្នកជាប់ពន្ធ អ្នកតំណាងក្រុមហ៊ុន ឬភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារ (ត្រូវបំពេញលេខអាជ្ញាប័ណ្ណ សម្រាប់ភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារ) លេខទូរស័ព្ទ និងអ៊ីម៉ែល ដែលបានផ្តល់នៅពេលចុះបញ្ជីពន្ធដារ និងត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (ក្នុងករណីលេខទូរស័ព្ទឬអ៊ីម៉ែលត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ លោក-លោកស្រី ត្រូវធ្វើ បច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានដើម្បីផ្លាស់ប្តូរលេខទូរស័ព្ទ)។

១.២ នីតិវិធីលម្អិតក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ ToI E-Filing

បន្ទាប់ពីបានចុះឈ្មោះបង្កើតគណនី (User Account) សម្រាប់ប្រើប្រាស់ហើយ ឬមានគណនីដែលបានបង្កើតរួចស្រាប់ អ្នកប្រើប្រាស់អាចចូលក្នុងប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំតាមអនឡាញ (ToI E-Filing) បានដោយត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធីលម្អិត ដូចខាងក្រោម៖

ចូលទៅគេហទំព័រដែលមានអាសយដ្ឋាន <https://www.tax.gov.kh> ដោយប្រើប្រាស់គណនីដែលបាន បង្កើតរួច ដោយត្រូវជ្រើសរើសយកប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំតាមអនឡាញ (ToI E-Filing)

បន្ទាប់មក បង្កើតពាក្យស្នើសុំប្រកាសពន្ធនិងបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីបញ្ចូលព័ត៌មានសហគ្រាសដែលត្រូវប្រកាសដូចខាងក្រោម៖

- លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ (VATIN)
- លេខប័ណ្ណសម្គាល់ការចុះបញ្ជីពន្ធដារ (Tax Registration Identification Card) នៅលើប័ណ្ណញាស្លឹកដែលអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារផ្តល់ជូនលោក-លោកស្រី
- លេខទូរស័ព្ទដែលបានផ្តល់នៅពេលចុះបញ្ជីពន្ធដារនិងត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (ក្នុងករណីលេខទូរស័ព្ទត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ លោក-លោកស្រីត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មាន សហគ្រាស ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរលេខទូរស័ព្ទ)។ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនឹងមិនទទួលខុសត្រូវចំពោះការបញ្ចូល ព័ត៌មានលេខទូរស័ព្ទខុសរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ឡើយហើយករណីបញ្ចូលខុសអ្នកប្រើប្រាស់នឹងមិនអាចចូលប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបានឡើយ
- បញ្ចូលព័ត៌មាននៃប្រតិបត្តិការរបស់សហគ្រាសជាបន្តបន្ទាប់ តាមរំហូរដែលមានក្នុងប្រព័ន្ធ នីមួយៗពីទំព័រទី១ ដល់ទំព័រទី១៦ (ដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ TOI 01) តាមចំណុចលម្អិត
- ផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យ និងចុចប៊ូតុងបង្កើតពាក្យស្នើសុំប្រកាសពន្ធ និងបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំរួចចុចបញ្ជូន (Submit) ក្នុងការបង់ប្រាក់ពន្ធ អ្នកជាប់ពន្ធអាចមានជម្រើសដូចខាងក្រោម ៖
- ក្នុងករណីអ្នកជាប់ពន្ធបង់ប្រាក់ពន្ធនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ឬនៅធនាគារ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបោះពុម្ពពាក្យ ស្នើសុំប្រកាសពន្ធ និងបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ (ដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ TOI 01-A) ដើម្បីទៅ

បង់ប្រាក់ពន្ធនៅតាមបញ្ជីទទួលប្រាក់ពន្ធនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ឬនៅតាមធនាគារជាដៃគូដែលបានចុះ
អនុស្សរណៈយោគយល់គ្នាជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬ

- ក្នុងករណីអ្នកជាប់ពន្ធបង់ប្រាក់ពន្ធតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ (E-Payment) អ្នកជាប់ពន្ធអាចជ្រើស
រើសគណនីធនាគារជាដៃគូ ដែលបានចុះអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នាជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
របស់លោក លោកស្រី (ដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ TOI 01-C) និងបង់ពន្ធ ហើយបោះពុម្ពបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការ
បង់ប្រាក់ពន្ធ (ដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ TOI 01-B)

អ្នកជាប់ពន្ធពុំចាំបាច់ យកលិខិតបញ្ជាក់ការបង់ប្រាក់ពន្ធ និងពាក្យស្នើសុំបង់ប្រាក់ពន្ធមកដាក់នៅ
រដ្ឋបាលសារពើពន្ធនោះទេ ដោយគ្រាន់តែបោះពុម្ពលិខិតបញ្ជាក់ការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូល
ប្រចាំឆ្នាំ ចំនួន ១៦ ទំព័រ និងបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការបង់ប្រាក់ពន្ធ ដើម្បីទុកជាឯកសារ និងត្រូវរក្សាទុកឯកសារ
នានាដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងការដាក់លិខិតប្រកាសនេះ ដើម្បីបង្ហាញជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៅពេលដែលត្រូវបាន
ស្នើសុំត្រួតពិនិត្យ ឬធ្វើសវនកម្មពន្ធដារ។

២. សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច

អ្នកជាប់ពន្ធតូចអាចដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ដោយប្រើប្រាស់កម្មវិធីប្រកាស
ពន្ធសម្រាប់ អ្នកជាប់ពន្ធតូច (GDT Tax Prefiling App) ក្នុងរយៈពេល ៣ ខែ ក្រោយពីដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ
នីមួយៗ។ ក្នុងករណី អ្នកជាប់ពន្ធតូចមិនទាន់អាចបំពេញលិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតាមកម្មវិធីនេះ
បាន អាចបំពេញលិខិតប្រកាសពន្ធដោយដៃ និងដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបាន។

២.១. ការទាញយក និងចូលប្រើប្រាស់កម្មវិធី

អ្នកប្រើប្រាស់ដែលមានគណនី និងធ្លាប់ប្រើប្រាស់កម្មវិធីខាងលើ ដើម្បីបង់ពន្ធប្រចាំខែរួចហើយមិន
តម្រូវឱ្យចុះឈ្មោះប្រើប្រាស់ឡើងវិញទេ ដោយគ្រាន់តែចូលប្រើប្រាស់គណនីដែលមានស្រាប់ ដូចធ្លាប់ចូល
ប្រើប្រាស់កម្មវិធីនេះ។ ដោយឡែក ចំពោះអ្នកប្រើប្រាស់ទាំងឡាយណាដែលពុំទាន់មានគណនី ត្រូវចុះឈ្មោះ
ប្រើប្រាស់ដោយចូលទៅទាញយក កម្មវិធីបានតាម App Store (សម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទដៃតាមប្រព័ន្ធ
iOS) ឬទាញយកពី Play Store (សម្រាប់អ្នក ប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទដៃតាមប្រព័ន្ធ Android) ដោយស្វែងរក
ពាក្យ GDT Tax Prefiling App និងត្រូវវាយបញ្ចូលព័ត៌មានមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ព័ត៌មានបុគ្គលរបស់អ្នកប្រើប្រាស់
- លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែនរបស់អ្នកប្រើប្រាស់
- លេខសម្គាល់ការចុះបញ្ជីព័ត៌មានបុគ្គល (TID) ប្រសិនបើមាន

- ជ្រើសរើសប្រភេទអ្នកប្រើប្រាស់ រួមមាន អ្នកជាប់ពន្ធ អ្នកតំណាងក្រុមហ៊ុន ឬភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធ
ដារ (ត្រូវបំពេញលេខអាជ្ញាប័ណ្ណ សម្រាប់ភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារ) លេខទូរស័ព្ទ និងអ៊ីម៉ែលដែលបានផ្តល់
នៅពេលចុះបញ្ជីពន្ធដារ និងត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (ក្នុង
ករណីលេខទូរស័ព្ទ និងអ៊ីម៉ែលត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ លោក-លោកស្រី ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានដើម្បីផ្លាស់ប្តូរ
លេខទូរស័ព្ទ)។

២.២ នីតិវិធីលម្អិតក្នុងការប្រើប្រាស់កម្មវិធី

ក្នុងការប្រើប្រាស់កម្មវិធីប្រកាសពន្ធសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច (GDT Tax Prefilling App) អ្នកប្រើប្រាស់ត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធីលម្អិតដូចតទៅ៖

- ចូលទៅកម្មវិធីប្រកាសពន្ធសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច ដោយប្រើប្រាស់គណនីដែលបានបង្កើតរួច
- បន្ទាប់មកចុចប៊ូតុងបន្ថែមសហគ្រាសថ្មី ដើម្បីបញ្ចូលព័ត៌មានសហគ្រាស ដែលត្រូវប្រកាសដូចខាងក្រោម៖

- លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ (BIN)
- លេខប័ណ្ណសម្គាល់ការចុះបញ្ជីពន្ធដារ (Tax Registration Identification Card) នៅលើប័ណ្ណស្លាកដែលអត្តនាយកដ្ឋានពន្ធដារផ្តល់ជូនលោក-លោកស្រី
- លេខទូរស័ព្ទរបស់ម្ចាស់ភាគហ៊ុន ដែលឈរឈ្មោះនៅលើប័ណ្ណពន្ធប៉ាតង់ និងបានផ្តល់នៅពេលចុះបញ្ជីពន្ធដារ និងត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យរបស់អត្តនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (ក្នុងករណីលេខទូរស័ព្ទត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ លោក-លោកស្រី ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពព័ត៌មានសហគ្រាស ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរលេខទូរស័ព្ទ)។ អត្តនាយកដ្ឋានពន្ធដារ នឹងមិនទទួលខុសត្រូវចំពោះការបញ្ចូលព័ត៌មានលេខទូរស័ព្ទខុសរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ឡើយ ហើយករណីបញ្ចូលខុស អ្នកប្រើប្រាស់នឹងមិនអាចចូលប្រើប្រាស់កម្មវិធីបានឡើយ
- ជ្រើសរើសជម្រើសគ្រប់គ្រងការប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ
- បញ្ចូលព័ត៌មាននៃប្រតិបត្តិការរបស់សហគ្រាសជាបន្តបន្ទាប់តាមរំហូរដែលមានក្នុងកម្មវិធី
- ផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យ និងចុចប៊ូតុងបង្កើតលេខកូដសម្រាប់បង់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ
- ក្នុងការបង់ប្រាក់ពន្ធ លោក-លោកស្រី អាចបង់ប្រាក់ពន្ធតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ (E-Payment) ដោយចុចប៊ូតុង បង់ប្រាក់ រួចជ្រើសរើសធនាគារដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការបង់ពន្ធ។ ពេលលោក-លោកស្រីបង់ពន្ធដោគជ័យ កម្មវិធី នឹងធ្វើបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការបង់ប្រាក់ពន្ធទៅសារអេឡិចត្រូនិកដែល លោក-លោកស្រីប្រើនៅពេលចុះឈ្មោះបង្កើតគណនី
- លោក-លោកស្រី ក៏អាចបង់ប្រាក់ពន្ធនៅតាមបញ្ជារទទួលប្រាក់ពន្ធនៅ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ឬនៅតាមធនាគារជាដៃគូដែលបានចុះអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នាជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- អ្នកជាប់ពន្ធដែលប្រើប្រាស់កម្មវិធីប្រកាសពន្ធសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច (GDT Tax Prefilling App) ពុំចាំបាច់ យកលិខិតប្រកាសមកដាក់នៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនោះទេ។

៣. ការបំពេញលិខិតប្រកាសពន្ធដោយដៃ

អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម និងអ្នកជាប់ពន្ធតូច ដែលមិនទាន់អាចប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនេះបាន អាចស្នើសុំមករដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីបំពេញលិខិតប្រកាសពន្ធដោយដៃ និងដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធជាបណ្តោះអាសន្នបាន។ អ្នកជាប់ពន្ធដែលស្នើសុំបំពេញលិខិតប្រកាសពន្ធដោយដៃ អាចបញ្ជូនលិខិតប្រកាសពន្ធ និងបង្កាន់ដៃបញ្ជាក់ការបង់ប្រាក់ ពន្ធមករដ្ឋបាលសារពើពន្ធ តាមរយៈប្រព័ន្ធអនឡាញរបស់អត្តនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (E-Uploader) ដោយអនុវត្តតាមនីតិវិធី ដូចមានចែងក្នុងសេចក្តីណែនាំលេខ ៧៧០៥ អពជ ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់អត្តនាយកដ្ឋានពន្ធដារ (ដូច មានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ-សេចក្តីណែនាំលេខ ៧៧០៥ អពជ ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០)។

ដើម្បីឈ្ងុងយល់បន្ថែមអំពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ តាមអនឡាញ (ToI E-Filing) និងកម្មវិធីប្រកាសពន្ធសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធតូច (GDT Tax Prefiling App) អ្នកប្រើប្រាស់ អាចពិនិត្យមើលលម្អិតក្នុងសៀវភៅណែនាំស្តីពីការប្រើប្រាស់ របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដែលមាននៅលើគេហទំព័រ <https://www.tax.gov.kh> ឬចូលទស្សនាវីដេអូណែនាំ (Video Tutorial) ឬអាចទូរស័ព្ទមក Call Center 1277 ឬចូល ជជែកសួរក្នុង GDT Live Chat ដែលអាចទាញយកកម្មវិធីទូរស័ព្ទដៃចេញពី App Store សម្រាប់ iOS ឬ Play Store សម្រាប់ Android ។

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ សង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថាស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ លោក-លោកស្រី ជាអភិបាលបណ្ណាធិការ ឬ កម្មសិទ្ធិករសហគ្រាស និងលោក-លោកស្រីជាប្រធានសមាគមនិងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកនិងបរទេសទាំងអស់ នឹងចូលរួមអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីណែនាំស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ ចំណូលប្រចាំឆ្នាំតាមអនឡាញ (ToI E-Filing) ដើម្បីធ្វើការដាក់លិខិតប្រកាស និងបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងទទួលបាននូវប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

៣.១. ការបំពេញលិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

ទម្រង់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលលេខទម្រង់៣០១/FORM

តារាងគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

TABLE OF INCOME TAX CALCULATION

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ ៖
Tax Identification Number (TIN) :

▶ ឆ្នាំជាប់ពន្ធ Tax Year

បរិយាយ Description	លេខ Ref	ទឹកប្រាក់ Amount
ប្រាក់ចំណេញ(ខាត)មុនបង់ពន្ធ / លទ្ធផលគណនេយ្យ ចំណេញ / (ខាត) (E1=B46) Profit/(Loss) Before Tax / Accounting Profit / (Loss) (E1=B46)	E 1	(+/-)
មុក ចំណាយមិនអាចកាត់កងបាន Add Non-Deductible Expenses		
ចំណាយរំលស់គណនេយ្យ (TOI 01/IV-B36 + TOI 01/V-C9, C12) Accounting depreciation (TOI 01/IV-B36+ TOI 01/V-C9, C12)	E 2	
ចំណាយលើការកំសាន្តសប្បាយ. ការលំហែកំសាន្ត និងការទទួលភ្ញៀវ Amusement, recreation and entertainment expenses	E 3	
ការកើនឡើងនូវសំវិធានធន(E4=TOI 01/IV-B37) Increase in provisions (E4=TOI 01/IV-B37)	E 4	
អំណោយ និងឧបត្ថម្ភធនផ្សេងៗ Donations, grants and subsidies	E 5	
ខាតពីការលក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង (ខាតតាមបញ្ជីគណនេយ្យ E6=TOI 01/IV-B38) Loss on disposal of fixed assets (as per accounting books E6= TOI 01/IV-B38)	E 6	
ចំណាយមានលក្ខណៈស្អុកស្អាតហួសហេតុមិនអនុញ្ញាត Extravagant expenses	E 7	
ចំណាយមិនប្រើឱ្យសកម្មភាពអាជីវកម្ម Non-business related expenses	E 8	
ខាតលើប្រតិបត្តិការជាមួយបុគ្គលជាប់ទាក់ទិន Losses on transactions with related parties	E 9	
ចំណាយលើការផាកពិន័យ និងទោសទណ្ឌផ្សេងៗ Fines and other penalties	E 10	
ចំណាយនៃការិយបរិច្ឆេទមុន Expenses related to previous period	E 11	
ចំណាយពន្ធអាករដែលមិនអាចកាត់កងបាន Other non-deductible taxes expense	E 12	
លាភការបស់អាជីវករ និងគ្រួសារ Remuneration of owners and family	E 13	
ផលប្រយោជន៍របស់អាជីវករ និងគ្រួសារ Benefits of owner and family	E 14	
ចំណាយរៀបរៀងការប្រើការងារដែលមិនទាន់បានបើកក្នុងរយៈពេល ១៨០ថ្ងៃនៃឆ្នាំបន្ទាប់ Salary unpaid within 180 days of next tax year	E 15	
ចំណាយដល់បុគ្គលទាក់ទិនដែលមិនទាន់បានបើកក្នុងរយៈពេល ១៨០ថ្ងៃនៃឆ្នាំបន្ទាប់ Related-party expense unpaid within 180 days of next tax year	E 16	
ចំណាយផ្សេងៗមិនអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងបាន Other non-deductible expenses	E 17	
សរុប [E18=សរុប (E2:E17)] Total [E18=Sum(E2:E17)]	E 18	
មុក ចំណូលជាប់ពន្ធដែមិនត្រូវបានកត់ត្រាចុះក្នុងក្លឹមគណនេយ្យ Add Taxable Income but not Recorded in the Accounting Book		
ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ និងសេវាដោយឥតគិតថ្លៃ Supplies of goods and services free of charge	E 19	
ការផ្គត់ផ្គង់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងឱ្យប្រើប្រាស់ដោយឥតគិតថ្លៃ Granting fixed assets for uses free of charge	E 20	
ការកែលម្អទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងដោយអ្នកជួលមិនគិតថ្លៃពីម្ចាស់ Improvement of fixed assets made by lessee without charge to lessor	E 21	
អំណោយ និងឧបត្ថម្ភធនផ្សេងៗមិនទទួលស្គាល់ក្នុងគណនេយ្យ Donations, grants and subsidies not recorded in the accounting book	E 22	
ផលចំណេញ / តម្លៃលើសពីការលក់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងតាមច្បាប់សារពើពន្ធ (TOI 01/IX) Gain on disposal of fixed assets as per LOT (TOI 01/IX)	E 23	
ចំណូលផ្សេងៗទៀតដែលមិនបានកត់ត្រាចុះក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ Other incomes not recorded in the accounting book	E 24	
សរុប [E25=សរុប (E19:E24)] Total [E25=Sum(E19:E24)]	E 25	
ដក ចំណាយមិនត្រូវបានកត់ត្រាចុះក្នុងក្លឹមគណនេយ្យតែជាចំណាយអាចកាត់កងបានក្នុងរយៈពេល Less Expenses not Recorded, but Deductible in the Period		
លំដាប់អនុញ្ញាតតាមច្បាប់សារពើពន្ធ (TOI 01/IX) Deductible amortisation, depletion and depreciation as per LOT (TOI 01/IX)	E 26	
លំដាប់ពិសេសអនុញ្ញាតតាមច្បាប់សារពើពន្ធ (TOI 01/IX) Special depreciation as per LOT (TOI 01/IX)	E 27	

ដំណើរការនៃការបង្កើតនូវចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

៣.២.៣ សិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការប្រមូលប្រាក់ពន្ធ

➢ លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ និងលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ

១- ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រា២១១ នៃច្បាប់នេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធដែលបញ្ជាក់អំពីចំនួនប្រាក់ពន្ធ ពន្ធបន្ថែម ការប្រាក់ និងការផាកពិន័យជាប្រាក់ទៅអ្នកជាប់ពន្ធ។ អ្នកជាប់ពន្ធ មានរយៈពេល៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ ដើម្បីធ្វើការទូទាត់បំណុលពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌនេះ។

២- ក្នុងករណីអ្នកជាប់ពន្ធ មិនបានទូទាត់បំណុលពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធទៅអ្នកជាប់ពន្ធ។

៣- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចអនុវត្តវិធានការតឹងទា ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា២១៧ មាត្រា២១៨ មាត្រា២២០ មាត្រា២២១ និងមាត្រា២២២ នៃច្បាប់នេះយ៉ាងតិច១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ ក្រោយការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រានេះ។

➢ សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

១- ប្រសិនបើបុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធ តាមការតម្រូវនៃបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារធ្វេសប្រហែស ឬបដិសេធមិនព្រមបង់ពន្ធ ក្រោយពេលដែលលិខិតជូនដំណឹង រំលឹកការទារបំណុលពន្ធត្រូវបានប្រគល់ត្រឹមត្រូវ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិបុគ្គលនោះក្នុងកម្រិតតម្លៃសមស្របនឹងបំណុលពន្ធ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធទៅអ្នកជាប់ពន្ធយ៉ាងតិច១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ មុនអនុវត្តវិធានការតឹងទាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២១៨ មាត្រា២២០ មាត្រា២២១ និងមាត្រា២២២ នៃច្បាប់នេះ។

២- សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធកើតមានឡើងនូវថ្ងៃដែលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធត្រូវបានប្រគល់ ទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៩៨ នៃច្បាប់នេះ។

៣- បើលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយនៃមាត្រានេះត្រូវបានបំពេញត្រឹមត្រូវហើយនោះ សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ មានសុពលភាព និងអាទិភាពលើសិទ្ធិដទៃទៀតទាំងអស់ដែលមានពីមុនមក ឬដែលកើតឡើងក្រោយសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ លើកលែងតែមានការកំណត់ផ្ទុយពីនេះក្នុងច្បាប់ស្តីពីក្ស័យធន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលត្រូវបានសម្រេចឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។ រាល់សិទ្ធិប្រាតិភោគដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលត្រូវបានសម្រេចឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ មិនអាចយកមកគតាំងជាមួយនឹងសិទ្ធិអាទិភាពរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធលើទ្រព្យសម្បត្តិនោះបានឡើយ។ បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈនូវទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលត្រូវឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

៤- សោហ៊ុយក្នុងការឃុំគ្រងត្រួតពិនិត្យ និងថែរក្សាលើទ្រព្យសម្បត្តិនេះគឺជាបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។

៥- បុគ្គលទាំងឡាយអាចធ្វើការតវ៉ាទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដើម្បីសុំឱ្យលើកសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ដោយលើកឡើងនូវកំហុសឆ្គង ក្នុងការដាក់សិទ្ធិនោះ។

៦- ប្រសិនបើរដ្ឋបាលថែមអំពើពន្ធបានពិនិត្យឃើញថា ការដាក់សិទ្ធិឃាត់ទុកចាប់យក និងឃុំគ្រង លើទ្រព្យសម្បត្តិនោះមានការខុសឆ្គង រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវចេញលិខិតបញ្ជាក់អំពីការលើកសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងរយៈពេល១០ (ដប់) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីពិនិត្យឃើញ ព្រមទាំងចុះក្នុង លិខិតបញ្ជាក់នោះថាការដាក់សិទ្ធិឃុំគ្រងនោះមានការខុសឆ្គង។

➤ **សិទ្ធិប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផល សិទ្ធិចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន និងការរឹបអូស**

១- ក្នុងករណីចាំបាច់ និងដើម្បីធានានូវការទូទាត់បំណុលពន្ធ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យផលលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវបានឃាត់ទុក។

២- ក្រៅពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យផលដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ រដ្ឋបាល សារពើពន្ធអាចប្តឹងទៅតុលាការ ដើម្បីរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធក្នុងគោលដៅធានាការទូទាត់ បំណុល ពន្ធ។ ក្នុងអំឡុងពេលដែលមិនទាន់មានសេចក្តីសម្រេច រឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធជាស្ថាពរ និងក្នុង ករណីដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតតាមដីកា សម្រេចពីតុលាការដែលទទួលពាក្យបណ្តឹង រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចធ្វើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវទ្រព្យសម្បត្តិ របស់អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងទម្រង់ជាការលក់ឡាយឡុង ហើយប្រាក់ ដែលបានមកពីការចាត់ចែង ជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវរក្សាទុកនៅក្នុងគណនី បណ្តោះអាសន្នមួយ របស់រដ្ឋបាល សារពើពន្ធ។

៣- បុគ្គលដែលមានការកាន់កាប់ និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវ រដ្ឋបាល គ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ សារពើពន្ធរឹបអូសដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ទី២នៃមាត្រានេះ មិនអាចបង្វិលទ្រព្យ សម្បត្តិនោះទៅឱ្យ បក័យកទេពល អ្នកជាប់ពន្ធវិញ ឬក៏យកទ្រព្យសម្បត្តិនោះទៅធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗបានទេ លើកលែងតែការទូទាត់ដែល រដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានអនុញ្ញាត។

៤- ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិជាសាច់ប្រាក់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចរឹបអូសសាច់ប្រាក់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬ សាច់ប្រាក់ដែលអ្នកជាប់ពន្ធនឹងត្រូវទទួលបាន ដោយមិនចាំបាច់អនុវត្តតាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុង កថា ខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ។

➤ **ការចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានរឹបអូស**

ក្នុងករណីដែលមានការលក់នូវទ្រព្យសម្បត្តិ បន្ទាប់ពីមានការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធចំនួន ទឹកប្រាក់លក់បានដែលលើសពីបំណុលពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅក្រោមច្បាប់នេះ ត្រូវបង្វិលទៅឱ្យ អ្នកជាប់ ពន្ធវិញ លើកលែងតែមានការចាត់ចែងផ្សេងពីនេះដោយតុលាការស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន។

➤ **ការឃាត់ទុកគណនីធនាគារ**

១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចឃាត់ទុក គណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅធនាគារតាមលិខិតជូនដំណឹង របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ហើយដែលមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តភ្លាម ក្រោយពីការប្រគល់លិខិតនោះទៅឱ្យធនាគារ។ ការឃាត់ទុកគណនីធនាគារក្នុងមាត្រានេះ រួមបញ្ចូលទាំងការឃាត់ទុកប្រតិបត្តិការតាមគ្រប់ទម្រង់។

២- តាមរយៈការជូនដំណឹងឱ្យឃាត់ទុកគណនីធនាគារនេះ ធនាគារមិនអាចបើកគណនីថ្មីទៀតឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធដដែលបានទៅហើយក៏មិនអាចធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗ ចេញពីគណនីនោះបានឡើយ លើកលែងតែការបង់ប្រាក់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់អោយ ដើម្បីទូទាត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ពន្ធបន្ថែមការប្រាក់ និងការផាកពិន័យជាប្រាក់ផ្សេងៗ។

៣- គណនីធនាគារដែលបានឃាត់ទុក អាចបើកឱ្យប្រើវិញបាន លុះត្រាតែមានលិខិតជូនដំណឹង ពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

៤- ធនាគារដែលមិនបានអនុវត្តតាមលិខិតជូនដំណឹងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនូវកម្រិតទឹកប្រាក់ដែលមាននៅក្នុងគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅពេលដែលលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ។

៣.២.៤ នីតិវិធីកំណត់ និងការបង់ប្រាក់ពន្ធ

១- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់នឹងត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេល ដែលបទបញ្ញត្តិស្តីពី ពន្ធដារបានតម្រូវឱ្យធ្វើការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ។

២- បំណុលពន្ធត្រូវដល់កំណត់នឹងត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេល៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ ក្រោយពីការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុល។

៣- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់នឹងត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេល៣ (បី) ថ្ងៃ ក្រៅពីប្រាប់គល់លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រា២០៩ នៃច្បាប់នេះ។

៤- រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវចេញប្រកាសនូវវិធាន និងនីតិវិធីដើម្បី៖ កំណត់កាលបរិច្ឆេទទារបំណុលពន្ធដើម្បី ចៀសវាងការខាតបង់ដោយទារបំណុលពន្ធ មិនបានចាត់ទុកបំណុលពន្ធ ជាប្រាក់ពន្ធដែលមិនអាចប្រមូលបាន។

៥- អាជ្ញាយុកាលនៃការរលត់សិទ្ធិលើបំណុលពន្ធមានរយៈពេល១០ (ដប់) ឆ្នាំ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបំណុលពន្ធត្រូវបានជូនដំណឹងទៅអ្នកជាប់ពន្ធ។ វិធាន និងនីតិវិធីនៃការផ្អាកឬការបង្កង់អាជ្ញាយុកាល ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

➢ ការបង់ប្រាក់ពន្ធ

ការបង់ប្រាក់ពន្ធ ត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈបណ្តាធនាគារដែលជាដៃគូរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចបានកំណត់អ្នកជាប់ពន្ធអាចជ្រើសរើសបង់ពន្ធតាមរបៀបដូចខាងក្រោម៖

របៀបទី១៖ ដើម្បីមានភាពងាយស្រួល និងរហ័សអ្នកជាប់ពន្ធអាចធ្វើការចូលគេហទំព័រ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារតាម www.tax.gov.kh បន្ទាប់មកស្វែងរកពាក្យថា **បង់ពន្ធសហគ្រាស** បន្ទាប់មកទៀតយើងនឹងឃើញកន្លែងសម្រាប់បំពេញ ឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ និងពាក្យសម្ងាត់។ បន្ទាប់ពីធ្វើការបញ្ចូលឈ្មោះអ្នកប្រើប្រាស់ និងពាក្យសម្ងាត់រួច អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវជ្រើសរើសយកចូលពាក្យ **បង់ពន្ធសហគ្រាស** រួចអនុវត្តបំពេញដូចជា៖

- លេខ VAT TIN
- ប័ណ្ណសម្គាល់ការចុះបញ្ជីពន្ធដារ
- និងលេខទូរស័ព្ទម្ចាស់ក្រុមហ៊ុន

The screenshot shows the official website of the Ministry of the Royal Palace and the Ministry of the Treasury of Cambodia. The header includes the website URL 'https://www.tax.gov.kh' and various social media links. The main navigation bar contains links for 'ទំព័រដើម' (Home), 'អ្នកជាប់ពន្ធ' (Taxpayers), 'សេវាកម្មអ្នកប្រតិបត្តិការ' (Taxpayer Services), 'ទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ' (International Contact), 'ទាញយកឯកសារ' (Download Documents), 'ព្រឹត្តិបត្រ-ព្រឹត្តិការណ៍' (Newsletter-Events), 'អំពីយើង' (About Us), and 'សេវាកម្មអ្នកប្រតិបត្តិការ' (Taxpayer Services). The 'សេវាកម្មអ្នកប្រតិបត្តិការ' menu is expanded, showing options for 'Web App' and 'Android App'. Under the 'Web App' section, the 'បង់ប្រាក់ពន្ធដារ' (Pay Tax) option is highlighted with a red box. Other options include 'ស្នើសុំបង្កើតសំណុំរឿង' (Request to create a case), 'ប្រកាសពន្ធអាជីវិកម្ម e-Filing' (Tax Declaration e-Filing), 'ស្នើសុំរៀបរៀងការយកពន្ធគ្រួតពិនិត្យ DTA' (Request to prepare for DTA tax audit), and 'ការស្នើសុំការលើកទឹកចិត្ត' (Request for leniency). The 'Android App' section includes 'កម្មវិធីជីវិត' (Life App), 'កម្មវិធីជីវិតឯកជន' (Private Life App), 'កម្មវិធីជីវិតសាធារណៈ' (Public Life App), 'កម្មវិធីជីវិតស្នើសុំ' (Request Life App), 'កម្មវិធីជីវិតស្នើសុំ' (Request Life App), and 'កម្មវិធីជីវិតស្នើសុំ' (Request Life App).

65

នាយកដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន រក្សាសិទ្ធិ © ២០២១ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

The screenshot shows the e-Tax portal interface. The header includes the 'e-Tax' logo and the user's name 'ស្រី ស្រី ៖ sm@gmail.com'. The main content area displays several service tiles: 'ប្រកាសពន្ធអាជីវិកម្មអនុញ្ញាត E-Filing' (Tax Declaration e-Filing), 'ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការស្នើសុំការលើកទឹកចិត្ត' (Request for leniency management system), 'ស្នើសុំរៀបរៀងការយកពន្ធគ្រួតពិនិត្យ DTA' (Request to prepare for DTA tax audit), 'ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការបង្កើតសំណុំរឿងអនុញ្ញាត (eVAT)' (eVAT case creation management system), and 'ប្រព័ន្ធបញ្ជាឯកសារលិខិតប្រកាសតាមអនុញ្ញាត' (Document management system for tax declaration). A red arrow points to the 'បង់ប្រាក់ពន្ធដារ' (Pay Tax) option. Below the main content area, there is a section for 'បង់ប្រាក់ពន្ធ' (Pay Tax) with options for 'បង់ពន្ធសហគ្រាស' (Corporate tax) and 'បង់ពន្ធលើល្បែងល្បែងនិងដី' (Tax on lottery and land).

66

នាយកដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន រក្សាសិទ្ធិ © ២០២១ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

ព្រឹត្តិបត្រ

ព្រឹត្តិបត្រ

ព្រឹត្តិបត្រ

កំណត់ត្រាប្រព័ន្ធ/សេវាកម្ម

លេខប្រព័ន្ធ E-Filing/Pre-Filing

លេខប្រព័ន្ធ
OEF/2020110400002

ស្វែងរកទិន្នន័យ

ល.រ	ប្រភេទពន្ធ	ប្រាក់ពន្ធ	គណនី	ប្រាក់ពន្ធបន្ថម	ការប្រាក់	គណនីបន្ថម
1	0006-ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស	20,000	00010163597818	2,000	900	00010162260111
2	0007-ពន្ធលើអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម	60,000	00010163597818	6,000	2,700	00010162260111
3	0008-ប្រាក់វិវាទពន្ធលើប្រាក់ចំណូល	292	00010163597818	30	14	00010162260111
4	0012-ពន្ធកាត់ទុកលើសេវាកម្ម ១៥%	15,000	00010163597818	1,500	675	00010162260111
5	0023-អាករលើទំនិញបន្ថែម	0	00010163597818	0	0	00010162260111
6	0024-អាករលើសេវាសេវាជំនួយបច្ចេកទេស	3,213	00010163597818	322	145	00010162260111
7	0028-អាករសម្រាប់បំណុលប្រាក់	32,132	00010163597818	3,214	1,448	00010162260111
8	0030-អាករលើការស្តុកទុក	23,213	00010163597818	2,322	1,045	00010162260111
សរុប		176,163	153,850	15,388	6,925	

ព័ត៌មានផ្ទៃក្នុង

បញ្ជូនលេខគណនី

បញ្ជាក់!

តើលោកអ្នកប្រាកដជាយល់ព្រមបង់ប្រាក់ពន្ធយើស្របចំពោះការប្រកាសពន្ធតាមអនុញ្ញាត E-Filing ចំនួន 22,313 ពិតមែន?

មិនយល់ព្រម

យល់ព្រម

ត្រឡប់វិញ

នាយកដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន

រក្សាសិទ្ធិ © ២០២១ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

៦.២.៣ (បន្ត) ការបង់ប្រាក់ពន្ធតាមប្រព័ន្ធ e-Filing

ព្រឹត្តិបត្រ និង ប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធប្រជាជន

អនុញ្ញាតប្រព័ន្ធ E-Filing ឆ្នាំ 2020

១. ព័ត៌មានអ្នកបង់ប្រាក់

ឈ្មោះអ្នកបង់ប្រាក់: ABC 3734 Company Co., Ltd

លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ: 1234567890123456789

លេខទូរស័ព្ទ: 0900 123456789

លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ: 0000000000000000000

២. ប្រភេទពន្ធបង់ប្រាក់

ល.រ	ប្រភេទពន្ធ	ប្រាក់ពន្ធ	គណនី	ប្រាក់ពន្ធបន្ថម	ការប្រាក់	គណនីបន្ថម
1	0006-ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស	20,000	00010163597818	2,000	900	00010162260111

អត់

បង់ប្រាក់

ប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធប្រជាជន

ACLEDA Bank Plc.

The bank you can trust, the bank for the people

You are requesting for payment amount KHR 176,163.00 at TAXGDT

Fee Charge KHR 4000.0

Payment session will be expired in 299 seconds.

1

Select Payment Option

ACLEDA Bank Account

Other Account

ACLEDA ATM Cards

Proceed

Cancel Transaction

2

Enter Account Details

3

Enforce Strong Authentication(OTP)

4

Transaction Result

For any queries, please contact our Call Center (24/7):
Tel: +855 (0)23 884 444 Email: support@ACLEDA.com.kh
+855 (0)23 884 233 Website: www.ACLEDA.com.kh

ប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធប្រជាជន

ACLEDA Bank Plc.

The bank you can trust, the bank for the people

You are requesting for payment amount KHR 176,163.00 at TAXGDT

Fee Charge KHR 4000.0

Payment session will be expired in 242 seconds.

1

Select Payment Option

2

Enter Account Details

Bank Account Number: 00010167

Customer Name: Sreng Rattana

Account Number: KHR-00010167

Proceed

Cancel Transaction

3

Enforce Strong Authentication(OTP)

ប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធប្រជាជន

ACLEDA Bank Plc.

The bank you can trust, the bank for the people

You are requesting for payment amount KHR 176,163.00 at TAXGDT

Fee Charge KHR 4000.0

Payment session will be expired in 174 seconds.

1

Select Payment Option

2

Enter Account Details

3

Enforce Strong Authentication(OTP)

One Time Password is sent to your registered mobile number. Please check your mobile.

Enter One Time Password: 123456

Verify

Cancel

4

Transaction Result

ប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធប្រជាជន

ACLEDA Bank Plc.

The bank you can trust, the bank for the people

You are requesting for payment amount KHR 176,163.00 at TAXGDT

Fee Charge KHR 4000.0

Payment session will be expired in 146 seconds.

1

Select Payment Option

2

Enter Account Details

3

Enforce Strong Authentication(OTP)

4

Transaction Result

You have successfully purchased 500000 at TAXGDT for KHR 176163

នាយកដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន

រក្សាសិទ្ធិ © ២០២១ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

របៀបទី២៖ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើការបង់ពន្ធដោយផ្ទាល់នៅតាមបណ្តាធនាគារដែលពន្ធដារបានធ្វើការសហការជាមួយ ហើយអនុវត្តតាមជំហានដូចខាងក្រោម៖

- បំពេញទម្រង់បង់ពន្ធ (Form P101)⁷ នូវចំនួនទឹកប្រាក់ និងប្រភេទពន្ធដែលត្រូវបង់ពន្ធឱ្យដូចទៅនឹងលិខិតប្រកាសពន្ធ
- យកលិខិតបង់ពន្ធ (Form P101)⁷ ដែលបំពេញរួចទៅដាក់នឹងមន្ត្រីធនាគារ ដើម្បីធ្វើការបង់ពន្ធ។

ទម្រង់បង់ប្រាក់ពន្ធ P101

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទម្រង់បង់ប្រាក់ពន្ធ P101
ប្រកាសខែសីហា ឆ្នាំ២០២៤

ពាក្យស្នើសុំបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែ តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច

ឈ្មោះសហគ្រាស
ជាអក្សរឡាតាំង
លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ
ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រង
សកម្មភាពអាជីវកម្មចម្បង
អាសយដ្ឋាន
កាលបរិច្ឆេទបោះពុម្ព
ទឹកប្រាក់ឥណទានយោងអតបរិច្ឆេទ
ប្រាក់ពន្ធសរុបត្រូវបង់

៖ផ្លាស់-មេឌី ហ្វារម៉ា ឯ.ក
៖PLUS-MEDI PHARMA CO., LTD.
៖K006-901903837
៖សាខាពន្ធដារខណ្ឌដង្កោ
៖អាហារិណ នីហារិណ (ឱសថ និងបរិក្ខារពេទ្យ)
៖# ផ្លូវបេតុង ភូមិម័ល សង្កាត់ដង្កោ ខណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ
៖ថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤ ម៉ោង១១:២៣:៥៦ ព្រឹក
៖69,319 រៀល
៖18,181,309 រៀល

OEFI2024092180051

សូមបង្ហាញលេខកូដបារកូដ / QRកូដ ទៅធនាគារជាដៃគូដើម្បីបង់ប្រាក់

លោកអ្នកត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធអោយគ្រប់ចំនួន និងត្រឹមត្រូវនៅត្រឹម ថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤ បើពុំនោះទេលោកអ្នកនឹងត្រូវបង់ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់តាមច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ។

ល.រ No	ប្រភេទពន្ធដែលត្រូវប្រកាស Type of Tax to be Filed Return	ឥណទានយោងពីខែមុន Credit Last Month	ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ Tax amount to be paid	ឥណទានយោងខែបន្ទាប់ Credit Next Month
1	70013-ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស 70013-Salary Tax	0 ៛	2,217,633 ៛	0 ៛
2	70013-ពន្ធលើអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម 70013-Fringe Benefit Tax	0 ៛	0 ៛	0 ៛
5	70014-ពន្ធកាត់ទុកលើថ្លៃជួល (រូបវន្តបុគ្គល) 70014-Withholding Tax on Rental (Physical Person)	0 ៛	251,534 ៛	0 ៛
6	70022-អាករលើតម្លៃបន្ថែម 70022-Value Added Tax	69,319 ៛	9,883,387 ៛	0 ៛
7	70031-អាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួន 70031-Specific Tax on Certain Merchandises	0 ៛	0 ៛	0 ៛
8	70034-អាករពិសេសលើសេវាមួយចំនួន 70034-Specific Tax on Certain Services	0 ៛	0 ៛	0 ៛
9	70035-អាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈ 70035-Public Lighting Tax	0 ៛	0 ៛	0 ៛
10	70045-អាករលើការស្នាក់នៅ 70045-Accommodation Tax	0 ៛	0 ៛	0 ៛
សរុបប្រាក់ពន្ធ Total Amount		69,319 ៛	18,181,309 ៛	0 ៛

បារកូដឥណទានយោងពីខែមុន៖
1. OVATC2024082217190

ធ្វើនៅ..... ថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០.....
ម្ចាស់សហគ្រាសឬតំណាងប្រមូលបង្គាប់
ហត្ថលេខា ឈ្មោះ និងត្រា

ប្រសិនបើជាភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារ សូមផ្តល់លេខសម្គាល់
□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
MINISTRY OF ECONOMY AND FINANCE
អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ
GENERAL DEPARTMENT OF TAXATION

ទម្រង់បង់ប្រាក់ពន្ធ P 101

ប្រកាសប្រចាំខែ ឆ្នាំ
Month Year
លេខ
N°
កាលបរិច្ឆេទ
Date

☐ នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងអ្នកជាប់ពន្ធនៃ
Department of Large Taxpayer

☐ សាខាពន្ធដារ
Tax Branch

ឈ្មោះសហគ្រាស
Name of company

ឈ្មោះសហគ្រាសជាអក្សរឡាតាំង
Name of company in Latin

លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសាលាពន្ធ
Tax Identification Number (TIN)

សម្រាប់បិទបាតូដ
Stick bar code here!

ល.រ N°	ប្រភេទពន្ធ Taxes type	ប្រាក់ពន្ធ Tax Amount	លេខគណនី Account No	ពន្ធមិនប្រើ Additional Tax	ការប្រាក់ Interest	គណនីពន្ធមិនប្រើ Additional Acc	ប្រាក់សរុប Total Amount
1	ពន្ធថ្នាក់						0 R
2	ពន្ធប្រចាំប្រាក់បៀវត្សក្រុមហ៊ុន						0 R
3	ពន្ធប្រចាំប្រាក់បៀវត្សក្រុមហ៊ុន						0 R
4	ពន្ធប្រចាំប្រាក់បៀវត្សក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា						0 R
5	ពន្ធប្រចាំប្រាក់បៀវត្សក្រុមហ៊ុន ០.១%						0
6	ពន្ធប្រចាំប្រាក់បៀវត្សក្រុមហ៊ុន ០.១%						0 R
7	ប្រាក់ពន្ធនិងការប្រាក់						0 R
8	ការប្រាក់ប្រចាំប្រាក់បៀវត្សក្រុមហ៊ុន						0 R
9	ការប្រាក់ប្រចាំប្រាក់បៀវត្សក្រុមហ៊ុន						0 R
10	ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស						0 R
11	ពន្ធលើអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម						0 R
12	ប្រាក់បៀវត្សពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស						0 R
13	ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សប្រចាំឆ្នាំ						0 R
14	ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សប្រចាំឆ្នាំ						0 R
15	ពន្ធអប្បបរមា						0 R
16	ពន្ធកាត់ទុកលើសវិស័យ ១៥%						0 R
17	ពន្ធកាត់ទុកលើសវិស័យ ១៥%						0 R
18	ពន្ធកាត់ទុកលើសវិស័យ ៦%						0 R
19	ពន្ធកាត់ទុកលើសវិស័យ ៤%						0 R
20	ពន្ធកាត់ទុកលើសវិស័យ (ការប្រាក់)						0 R
21	ពន្ធកាត់ទុកលើសវិស័យ (សូយសាវត្សរ៍)						0 R
22	ពន្ធកាត់ទុកលើសវិស័យ (សេវាគ្រប់គ្រងបច្ចេកទេស)						0 R
23	ពន្ធកាត់ទុកលើសវិស័យ (ភាគលាភ)						0 R
24	ពន្ធកាត់ទុកលើសវិស័យ (ប្រវត្តិបុគ្គល)						0 R
25	ពន្ធកាត់ទុកលើសវិស័យ (នីតិបុគ្គល)						0 R
26	អាករលើតម្លៃបន្ថែម						0 R
27	អាករលើសេវាលើទំនិញមួយចំនួន						0 R
28	អាករលើសេវាលើសេវាមួយចំនួន						0 R
29	ពន្ធបន្ថែមចំពោះការរំលោភ						0 R
30	ចំណូលពីការលក់ឯកសារបោះពុម្ព						0 R
31	អាករសម្រាប់ប្រាក់បៀវត្ស						0 R
32	ពន្ធលើមធ្យោបាយជីកជម្រក និងយានយន្តនិងគ្រប់ប្រភេទ						0 R
33	អាករលើការស្នាក់នៅ						0 R
34	ពន្ធសក្កយភាព						0 R
35	ពន្ធតែមប្រើ - ថ្នាក់យើង						0 R
36	ពន្ធតែមប្រើសាលាពន្ធលើផ្ទាំងផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម						0 R
37	ការប្រាក់ប្រចាំប្រាក់បៀវត្សក្រុមហ៊ុន						0 R

ហត្ថលេខា និងឈ្មោះ
Signature and name

ហត្ថលេខា និង ឈ្មោះ

សរុប
Total

0 R

Reset Your Form

៣.២.៥ ចំណូលពន្ធលើប្រាក់ពន្ធដែលប្រមូលបានប្រចាំឆ្នាំ**ចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ២០២២**

នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ការប្រមូលចំណូលពន្ធដោយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារឃើញថាមានភាពល្អប្រសើរ និងមានការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដោយការប្រមូលចំណូលពន្ធបានលើសផែនការដែលបានគ្រោងទុក។

សម្រាប់ឆ្នាំ២០២២ ចំណូលពន្ធដែលបានមកពីការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល៖

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (រូបវន្តបុគ្គល) ដែលអនុវត្តតាមច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុមានចំនួន៨៦,០០០លានរៀល បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០២១ ដែលមានចំនួន១៤៤,០០០លានរៀល គឺមានការថយចុះចំនួន-៥៨,០០០លានរៀល ត្រូវជា-៤០.៣% ។

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (នីតិបុគ្គល) មានចំនួន៤,៤០០,០០០លានរៀល បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០២១ ដែលមានចំនួន៣,៤១០,០០០លានរៀល គឺមានការកើនឡើងចំនួន៩៩០,០០០លានរៀល ត្រូវជា២៩.០%។

ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២២

តារាង "ក១"

ចំណូលថវិការដ្ឋាភិបាល

ជំពូក	ក.ណ	អ.ណ	បរិយាយ	ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ		ធៀបធៀប	
				ឆ្នាំ២០២១	ឆ្នាំ២០២២	ទឹកប្រាក់	ភាគរយ
សរុបមូលចំណូលថវិកាជាតិ (I+II)				26,250,336.0	30,544,366.0	4,294,030.0	16.4%
I. សរុបចំណូលឆ្លងកាត់អន្តរជាតិ (ក+ខ)				20,784,686.0	24,730,882.0	3,945,196.0	19.0%
ក្នុងនោះចំណូលក្នុងប្រទេស				19,927,186.0	23,462,602.0	3,535,416.0	17.7%
ក. សរុបចំណូលចរន្ត (ក្រ+ខ្រ)				19,705,983.0	22,153,343.0	2,451,360.0	12.4%
ក្រុមទី១: ចំណូលពីរ (ប្រភេទទី១+ប្រភេទទី២)				19,705,983.0	22,153,343.0	2,451,360.0	12.4%
ប្រភេទទី១: ចំណូលសារពើពន្ធ				17,520,000.0	20,227,005.0	2,707,005.0	15.5%
70			ចំណូលសារពើពន្ធក្នុងស្រុក	15,224,600.0	17,815,300.0	2,590,700.0	17.0%
	7001		ពន្ធផ្ទាល់(ពន្ធលើផលទុនប្រាក់ចំណូល)	4,304,000.0	5,481,000.0	1,177,000.0	27.3%
		70011	ពន្ធទៅប្រាក់ចំណូល(ប្រវត្តបុគ្គល)	144,000.0	86,000.0	-58,000.0	-40.3%
		70012	ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល(នីតិបុគ្គល)	3,410,000.0	4,400,000.0	990,000.0	29.0%
		70013	ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស	750,000.0	995,000.0	245,000.0	32.7%
	7002		ពន្ធប្រយោល	6,276,800.0	7,049,000.0	772,200.0	12.3%
		70022	អាករលើតម្លៃបន្ថែម	2,640,000.0	3,111,000.0	471,000.0	17.8%
		70025	អាករលើតម្លៃបន្ថែមរបបនាំចូលសហគ្រាសប្រេងឥន្ធនៈ	841,700.0	800,500.0	-41,200.0	-4.9%
		70026	អាករលើតម្លៃបន្ថែមរបបនាំចូលសហគ្រាសផ្សេងៗទៀត	2,795,100.0	3,137,500.0	342,400.0	12.3%
	7003		អាករពិសេស	4,508,800.0	5,125,300.0	616,500.0	13.7%
		70031	អាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួន	870,000.0	1,000,000.0	130,000.0	14.9%
		70032	អាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួនរបបនាំចូល (សហគ្រាសប្រេងឥន្ធនៈ)	538,000.0	653,500.0	115,500.0	21.5%
		70033	អាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួនរបបនាំចូល (សហគ្រាសផ្សេងៗទៀត)	3,025,800.0	3,396,800.0	371,000.0	12.3%
		70034	អាករពិសេសលើសេវាមួយចំនួន	75,000.0	75,000.0	0.0	0.0%
	7008		ចំណូលសារពើពន្ធផ្សេងៗទៀត	135,000.0	160,000.0	25,000.0	18.5%
		70082	ប្រាក់ទោសទណ្ឌសារពើពន្ធ	135,000.0	160,000.0	25,000.0	18.5%
71			ចំណូលពន្ធលើពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស	2,295,400.0	2,411,705.0	116,305.0	5.1%
	7100		ពន្ធនិងអាករលើការនាំចូល	2,283,700.0	2,371,245.0	87,545.0	3.8%
		71001	ពន្ធគយពីការនាំចូល	1,546,600.0	1,687,600.0	141,000.0	9.1%
		71002	កម្រៃពិការងារគយ	32,800.0	30,500.0	-2,300.0	-7.0%
		71003	ពន្ធគយលើផលិតផលកែលម្អសំណ	331,000.0	265,300.0	-65,700.0	-19.8%
		71004	អាករលើផលិតផលកែលម្អសំណសម្រាប់ថែទាំផ្លូវថ្នល់	361,000.0	370,000.0	9,000.0	2.5%
		71005	ផលពីការលក់ទំនិញបរិសុទ្ធ និងទំនិញគ្មានការទាមទារ	300.0	200.0	-100.0	-33.3%
		71006	ពិន័យផ្សេងៗនៃការនាំចូល	12,000.0	17,645.0	5,645.0	47.0%
	7101		ពន្ធ និងអាករលើការនាំចេញ	11,700.0	40,460.0	28,760.0	245.8%
		71011	អាករលើការនាំចេញលើ	4,500.0	10,400.0	5,900.0	131.1%
		71012	អាករលើការនាំចេញកៅស៊ូ	2,700.0	17,100.0	14,400.0	533.3%
		71014	អាករលើការនាំចេញទំនិញផ្សេងៗ	4,300.0	12,800.0	8,500.0	197.7%
		71016	ពិន័យផ្សេងៗពីការនាំចេញ	200.0	160.0	-40.0	-20.0%
ក្រុមទី២: ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ				2,185,983.0	1,930,338.0	-255,645.0	-11.7%
72			ផលទុននៃទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ	205,084.5	173,953.0	-31,131.5	-15.2%
	7200		ផលសម្បទាន	185,140.5	166,423.0	-18,717.5	-10.1%

សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ ចំណូលពន្ធដែលបានមកពីការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល៖

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (រូបវន្តបុគ្គល) ដែលអនុវត្តតាមច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុមានចំនួន៤៥,០០០លានរៀល បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០២២ ដែលមានចំនួន៨៦,០០០លានរៀល គឺមានការថយចុះចំនួន-៤១,០០០លានរៀល ត្រូវជា-៤៧.៧% ។

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (នីតិបុគ្គល) មានចំនួន៥,៩០០,០០០លានរៀល បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០២២ ដែល មានចំនួន៤,៤០០,០០០លានរៀល គឺមានការកើនឡើងចំនួន១,៥០០,០០០លានរៀលត្រូវជា៣៤.១%។

ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២៣

តារាង "ក១"

ចំណូលថវិការដ្ឋាភិបាល

ជំពូក	គណ	អនុគណ	បរិយាយ	ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ		ប្រៀបធៀប	
				ឆ្នាំ២០២២	ឆ្នាំ២០២៣	ទឹកប្រាក់	ភាគរយ
សរុបរួមចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិ (I+II)				30,544,366.0	34,165,163.0	3,620,797.0	11.9%
I. សរុបចំណូលឆ្លងកាត់តេឡាជាតិ (ក+ខ)				24,730,882.0	27,991,748.0	3,260,866.0	13.2%
ក្នុងនោះចំណូលក្នុងប្រទេស				23,462,602.0	26,709,240.0	3,246,638.0	13.8%
ក. សរុបចំណូលចរន្ត (ក្រ១)				22,157,343.0	25,564,428.0	3,407,085.0	15.4%
ក្រុមទី១: ចំណូលពិត (ប្រភេទទី១+ប្រភេទទី២)				22,157,343.0	25,564,428.0	3,407,085.0	15.4%
			ប្រភេទទី១: ចំណូលសារពើពន្ធ	20,227,005.0	23,421,924.0	3,194,919.0	15.8%
70			ចំណូលសារពើពន្ធក្នុងស្រុក	17,815,300.0	20,882,942.0	3,067,642.0	17.2%
	7001		ពន្ធផ្ទាល់ (ពន្ធលើផលទុន ប្រាក់ចំណូល)	5,481,000.0	7,257,969.0	1,776,989.0	32.4%
		70011	ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (រូបវន្តបុគ្គល)	86,000.0	45,000.0	(41,000.0)	-47.7%
		70012	ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (នីតិបុគ្គល)	4,400,000.0	5,900,000.0	1,500,000.0	34.1%
		70013	ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស	995,000.0	1,312,969.0	317,989.0	32.0%
	7002		ពន្ធប្រយោល	7,049,000.0	8,005,355.0	956,355.0	13.6%
		70022	អាករលើតម្លៃបន្ថែម	3,111,000.0	3,517,000.0	406,000.0	13.1%
		70025	អាករលើតម្លៃបន្ថែម របបនាំចូល (សហគ្រាសប្រេងឥន្ធនៈ)	800,500.0	897,600.0	97,100.0	12.1%
		70026	អាករលើតម្លៃបន្ថែម របបនាំចូល (សហគ្រាសផ្សេងទៀត)	3,137,500.0	3,590,755.0	453,255.0	14.4%
	7003		អាករពិសេស	5,125,300.0	5,459,550.0	334,250.0	6.5%
		70031	អាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួន	1,000,000.0	1,250,000.0	250,000.0	25.0%
		70032	អាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួន របបនាំចូល (សហគ្រាសប្រេងឥន្ធនៈ)	653,500.0	551,800.0	(101,700.0)	-15.6%
		70033	អាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួន របបនាំចូល (សហគ្រាសផ្សេងទៀត)	3,396,800.0	3,557,750.0	160,950.0	4.7%
		70034	អាករពិសេសលើសេវាមួយចំនួន	75,000.0	100,000.0	25,000.0	33.3%
	7008		ចំណូលសារពើពន្ធផ្សេងៗទៀត	160,000.0	160,048.0	48.0	0.0%
		70082	ប្រាក់ទោសទណ្ឌសារពើពន្ធ	160,000.0	160,048.0	48.0	0.0%
71			ចំណូលពន្ធលើពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស	2,411,705.0	2,538,982.0	127,277.0	5.3%
	7100		ពន្ធនិងអាករលើការនាំចូល	2,371,245.0	2,491,495.0	(120,250.0)	5.1%
		71001	ពន្ធគយពីការនាំចូល	1,687,600.0	168,095.0	(7,505.0)	-0.4%
		71002	កម្រៃពីការងាតយ	30,500.0	24,800.0	(5,700.0)	-18.7%
		71003	ពន្ធគយលើផលិតផលគេលសិលា	265,300.0	352,700.0	87,400.0	32.9%
		71004	អាករបន្ថែមលើផលិតផលគេលសិលាសម្រាប់ថែទាំផ្លូវថ្នល់	370,000.0	412,300.0	42,300.0	11.4%
		71005	ផលពីការលក់ទំនិញបែបអូស និងទំនិញគ្មានការទាមទារ	200.0	200.0		
		71006	ពិន័យផ្សេងៗលើការនាំចូល	17,645.0	21,400.0	3,755.0	21.3%
	7101		ពន្ធនិងអាករលើការនាំចេញ	40,460.0	47,487.0	7,027.0	17.4%
		71011	អាករលើការនាំចេញលើ	10,400.0	10,400.0		
		71012	អាករលើការនាំចេញកៅស៊ូ	17,100.0	15,100.0	(2,000.0)	-11.7%
		71014	អាករលើការនាំចេញទំនិញផ្សេងៗ	12,800.0	21,827.0	9,027.0	70.5%
		71016	ពិន័យផ្សេងៗលើការនាំចេញ	160.0	160.0		
ប្រភេទទី២: ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ				1,930,338.0	2,142,504.0	21,166.0	11.0%
72			ផលទុននៃក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ	173,953.0	173,809.4	(143.6)	-0.1%
	7200		ផលសម្បទាន	166,423.0	165,960.0	(463.0)	-0.3%

៣.៣ កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងការគណនាប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

៣.៣.១ ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស

ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសត្រូវផ្អែកលើ កម្រិតផលបរប្រចាំឆ្នាំទៅតាមវិស័យចម្បងរួមមាន វិស័យកសិកម្ម វិស័យឧស្សាហកម្ម វិស័យសេវាកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម។ អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាបី ប្រភេទដូចខាងក្រោម៖

- ១- អ្នកជាប់ពន្ធតូច គឺជាសហគ្រាសឯកបុគ្គល ឬសហគ្រាសសហកម្មសិទ្ធិ ដែល៖
 - មានផលបរប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី២៥០ លានរៀល ដល់១០០០ លានរៀល សម្រាប់វិស័យ កសិកម្ម សេវាកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ឬ
 - មានផលបរប្រចាំឆ្នាំចាប់ពី ២៥០លានរៀល ដល់ ១៦០០លានរៀល សម្រាប់វិស័យ ឧស្សាហកម្ម ឬ
 - មានផលបរក្នុងរយៈពេលបីខែជាប់គ្នាណាមួយ ដែលបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំប្រតិទិនចរន្តចាប់ពី៦០ លានរៀលឡើងទៅ ឬ
 - រំពឹងថាមានផលបរក្នុងរយៈពេលបី ខែជាប់គ្នាខាងមុខ ចាប់ពី៦០ លានរៀលឡើងទៅ ឬ
 - ចូលរួមដេញថ្លៃ ពិគ្រោះថ្លៃ ឬស្ទង់ថ្លៃ ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា រួមទាំងភាស៊ី។
- ២- អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម គឺជាបុគ្គលដែលស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌណាមួយក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌខាងក្រោម៖
 - មានផលបរប្រចាំឆ្នាំលើសពី១ ០០០ លានរៀល ដល់៤ ០០០ លានរៀល សម្រាប់វិស័យ កសិកម្ម ឬ
 - មានផលបរប្រចាំឆ្នាំលើសពី១ ០០០ លានរៀល ដល់៦ ០០០ លានរៀល សម្រាប់វិស័យ សេវាកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម ឬ
 - មានផលបរប្រចាំឆ្នាំលើសពី១ ៦០០ លានរៀល ដល់៨ ០០០ លានរៀល សម្រាប់វិស័យ ឧស្សាហកម្ម ឬ
 - ជាសហគ្រាសដែលបានចុះបញ្ជីជានីតិបុគ្គល ការិយាល័យតំណាង ឬ
 - ជាស្ថាប័នរដ្ឋថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ សមាគម ឬអង្គការមិនមែន រដ្ឋាភិបាលនានា ឬគម្រោងដែលស្ថិតក្រោមស្ថាប័នទាំងនេះ ឬ
 - ជាបេសកកម្មទូត និងកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារ សហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលនានា ឬគម្រោងដែលស្ថិតក្រោមស្ថាប័នទាំងនេះ។
- ៣- អ្នកជាប់ពន្ធធំ គឺជាបុគ្គលដែលស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌណាមួយក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌខាងក្រោម៖
 - មានផលបរប្រចាំឆ្នាំលើសពី៤ ០០០ លានរៀល សម្រាប់វិស័យកសិកម្ម ឬ
 - មានផលបរប្រចាំឆ្នាំលើសពី៦ ០០០ លានរៀល សម្រាប់វិស័យសេវាកម្មនិងពាណិជ្ជកម្មឬ
 - មានផលបរប្រចាំឆ្នាំលើសពី៨ ០០០ លានរៀល សម្រាប់វិស័យឧស្សាហកម្ម ឬ
 - ជាបុត្រសម្ព័ន្ធរបស់ក្រុមហ៊ុនពហុជាតិ សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬ
 - ជាសហគ្រាសដែលបានចុះបញ្ជីជាគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់។

៣.៣.២ កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

សហគ្រាសដែលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតាមរបបស្វ័យប្រកាស រួមទាំងគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ដែលផុតរយៈពេលលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល មានកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំខែតាមអត្រា១ (មួយ) ភាគរយនៃផលរបរ រួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករនានា រៀបរៀងតែអាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលសម្រេចបានក្នុងខែមុន។ ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនឹងត្រូវបានយកមកកាត់កងពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៅពេលធ្វើការទូទាត់ប្រចាំឆ្នាំ។

កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម និងពន្ធធំ

អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម និងអ្នកជាប់ពន្ធធំត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

១- អនុវត្តកាតព្វកិច្ចបញ្ជីកាតណនេយ្យដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៦ នៃច្បាប់នេះ និងត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ក្នុងរយៈពេល៣(បី)ខែ ក្រោយពីដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធនីមួយៗ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវតារាងតុល្យការគណនីលទ្ធផល និងព័ត៌មានបន្ថែម។

២- ចំពោះសហគ្រាសដែលមានការខាតបង់ ក៏ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធតាមបែបបទ និងក្នុងរយៈពេលដូចគ្នាដែរ។

កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធតូច

អ្នកជាប់ពន្ធតូច មានកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

១- ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាស និងបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធជារៀងរាល់ឆ្នាំក្នុងរយៈពេល៣(បី)ខែ ក្រោយដំណាច់ឆ្នាំប្រតិទិននីមួយៗតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់។

២- ក្នុងករណីមិនបានកាន់កត់ត្រាបញ្ជីចំណូលចំណាយតាមការកំណត់របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធចំនួនប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធត្រូវកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ បន្ទាប់ពីបានត្រួតពិនិត្យ និងគណនាតាមអត្រាចំណូលទៅតាមមុខរបរអាជីវកម្ម ដែលបានកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ និងបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធជារៀងរាល់ខែ តាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី២០នៃខែ បន្ទាប់ពីខែដែលប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មបានកើតឡើង។

៣.៣.៣ ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ត្រូវបានគណនាដូចតទៅ៖

ក- គណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ដោយយកប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធនៃឆ្នាំជាប់ពន្ធ ដូចបានគណនាក្នុងប្រការ៥១ នៃប្រកាសនេះ ទៅគុណនឹងអត្រាពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២០ ថ្មី (មួយ) នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ

ខ- ដកគណនាពន្ធបរទេសតាមមាត្រា ៣៦ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងប្រការ៥៧ នៃប្រកាសនេះ ចំពោះសហគ្រាសនិវាសនជនដែលមានប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស ប៉ុន្តែមិនត្រូវឱ្យលើសពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូលក្នុងវាក្យខណ្ឌ ក នៃកថាខណ្ឌនេះទេ

គ-ដកប្រាក់ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភដែលបានបង់ដោយសហគ្រាសតាមមាត្រា២៣ ថ្មី (ពីរ) នៃ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ប៉ុន្តែមិនត្រូវឱ្យលើសពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបន្ទាប់ពីកាត់កងឥណទានពន្ធបរទេសក្នុងវាក្យខណ្ឌ ខ នៃកថាខណ្ឌនេះទេ។ ការដកពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភក្នុងវាក្យខណ្ឌនេះកម្រិតត្រឹម តែពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភណាមួយចេញពីប្រាក់ចំណូលដែលកើតឡើងក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធប៉ុណ្ណោះ។

ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (តំរូវ)

បរិយាយ		ទឹកប្រាក់	
ប្រាក់ចំណេញ/ខាត មុនបង់ពន្ធ/ លទ្ធផលគណនេយ្យចំណេញ/ខាត			XX
បូក	ចំណាយមិនអាចកាត់កងបាន	XX	
បូក	ចំណូលជាប់ពន្ធតែមិនត្រូវបានកាត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ	XX	
ដក	ចំណាយមិនកាត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យតែចំណាយកាត់កងបានក្នុងឆ្នាំ	XX	
ដក	ចំណូលបានកាត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ តែជាចំណូលមិនត្រូវជាប់ពន្ធក្នុងឆ្នាំ	XX	
ប្រាក់ចំណូលសុទ្ធ/(ខាត) ក្រោយនិយ័តកម្ម			XX
បូក	ចំណាយសប្បុរសធម៌ដែលមិនអាចកាត់កងបាន	XX	
បូក/ដក	និយ័តកម្មលើការប្រាក់	X/ X	
ប្រាក់ចំណូលសុទ្ធ/ខាត ក្នុងការិយបរិច្ឆេទ			X/ X
ដក	ខាតយោងពីឆ្នាំមុនអនុញ្ញាត	XX	
ប្រាក់ចំណូល/(ខាតជាប់ពន្ធ សម្រាប់គណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល			X/ X
	ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតាមអត្រា.....		XX
ដក	ឥណទានពន្ធបរទេស	XX	
ដក	ឥណទានពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបន្ថែមលើការបែងចែកភាគលាភក្នុងឆ្នាំ	XX	
បំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល			XX
ពន្ធអប្បបរមា			XX
បំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបង់			XX
ដក	ឥណទានពន្ធកាត់ទុកបានបង់ក្នុងឆ្នាំ	XX	
	ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបានបង់ក្នុងឆ្នាំ	XX	
	ឥណទានពន្ធលើប្រាក់ចំណូលយោងពីឆ្នាំមុន	XX	
ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបង់/ ត្រូវយោងទៅឆ្នាំបន្ទាប់			XX

ការគណនាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបង់ ឬឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបង់ ឬឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ៖

១-ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលគណនាតាមប្រការ៥២ នៃប្រកាសនេះ មានចំនួនច្រើនជាងផលបូកនៃ ឥណទានពន្ធកាត់ ទុកតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី៩ នៃប្រកាសនេះ និងចំនួនប្រាក់រំដោះពន្ធលើ ប្រាក់ចំណូល ដែលអ្នកជាប់ពន្ធ បានបង់សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធតាមមាត្រា ២៨ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធសហ គ្រាសត្រូវបង់បន្ថែមនូវចំនួនលម្អៀងនោះ ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

២-ប្រសិនបើលទ្ធផលគណនាតាមប្រការ៥២ នៃប្រកាសនេះ មានចំនួនតិចជាងផលបូកនៃឥណ ទានពន្ធកាត់ទុក តាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី៩ នៃប្រកាសនេះ និងចំនួនប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ ចំណូលដែលអ្នកជាប់ពន្ធបាន បង់សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធតាមមាត្រា ២៨ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ សហគ្រាស អាចប្រើប្រាស់ចំនួនលម្អៀងជាឥណទាន សម្រាប់កាត់កងទៅនឹងការបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៅ ក្នុងខែបន្ទាប់ពីខែដែលបានដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើ ប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ឬពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ ឆ្នាំបន្ទាប់។

៣- មុននឹងធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធតាមកថាខណ្ឌ១ នៃប្រការនេះ ឬយោងទៅប្រើជាប្រាក់រំដោះពន្ធលើ ប្រាក់ចំណូល តាមកថាខណ្ឌ២ នៃប្រការនេះ សហគ្រាសត្រូវតែកំណត់ជាមុននូវបំណុលពន្ធអប្បបរមាក្នុង ករណីដែលសហគ្រាសមិន បានទទួលលិខិតបញ្ជាក់ពីការកាន់បញ្ជីកាគណនេយ្យបានត្រឹមត្រូវ ពីអគ្គនាយក ដ្ឋានពន្ធដារ។

ការគណនាប្រាក់ពន្ធអប្បបរមា ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ឬឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

ប្រាក់ពន្ធអប្បបរមា ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ឬឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ៖

១. ពន្ធអប្បបរមាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៤ ថ្មី (ពីរ) នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ត្រូវបង់នៅ ពេលធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ។ ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវបង់សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ អាចត្រូវបានកាត់បន្ថយ ដោយពន្ធលើប្រាក់ ចំណូលដែលបានបង់ជាក់ស្តែងក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធនោះ។

២. ក្នុងករណីដែលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ដែលបានគណនាក្នុងប្រការ៥២ នៃប្រកាសនេះ លើសពីពន្ធអប្បបរមាសហគ្រាសគ្មានទឹកប្រាក់ពន្ធអប្បបរមាត្រូវបង់ទេ ហើយសហគ្រាសត្រូវអនុវត្តតាមបទ ប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១ និងកថាខណ្ឌ២ នៃប្រការ៥៣ នៃប្រកាសនេះ នៅពេលដាក់លិខិត ប្រកាសបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ។

៣.ក្នុងករណីដែលពន្ធអប្បបរមា លើសពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ពន្ធអប្បបរមាត្រូវបានកាត់ បន្ថយដោយឥណទានពន្ធ របស់សហគ្រាសតាមកថាខណ្ឌ១ នៃប្រការ៥៣ នៃប្រកាសនេះ (គឺផលបូកនៃ ចំនួនប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែល សហគ្រាសបានបង់សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២៨ ថ្មី នៃ

ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងប្រាក់ពន្ធដែលសហគ្រាសដទៃបាន កាត់ទុកតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងជំពូក ទី៩ នៃប្រកាសនេះ និងឥណទានពន្ធលើប្រាក់ចំណូលយោងពីឆ្នាំមុន ប្រសិនបើមាន) ក្នុងនោះ ៖

ក. ប្រសិនបើពន្ធអប្បបរមាច្រើនជាងឥណទានពន្ធតាមកថាខណ្ឌ៣ នៃប្រការនេះ សហគ្រាសត្រូវបង់បន្ថែមនូវ ចំនួនលម្អៀង

ខ. ប្រសិនបើឥណទានពន្ធតាមកថាខណ្ឌ៣ នៃប្រការនេះ ច្រើនជាងពន្ធអប្បបរមា ចំនួនលម្អៀងត្រូវបាន អនុញ្ញាតឱ្យយោងទៅប្រើប្រាស់ជាឥណទានពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់ (ប្រាក់រំដោះពន្ធ លើប្រាក់ចំណូល ឬពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ) ។

៣.៣.៤ អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ

អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំមានដូចតទៅ៖

១. ២០ភាគរយចំពោះប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធដែលសម្រេចបានជានីតិបុគ្គល។

២. ៣០ភាគរយចំពោះប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធដែលសម្រេចបានក្រោមកិច្ចសន្យាបែងចែកផលិតផល ប្រេងកាត និងឧស្ម័នធម្មជាតិ ឬសម្រេចបានពីការធ្វើអាជីវកម្មលើធនធានធម្មជាតិរួមទាំង ព្រៃឈើ រ៉ែមាស ឬ ត្បូងថ្មមានតម្លៃនានា

៣. ០ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណូលរបស់គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ដែលស្ថិតនៅក្នុងរយៈពេលលើកលែងពន្ធ។

៤. តាមតារាងអត្រាពន្ធកំណើនតាមថ្នាក់ខាងក្រោម ចំពោះប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធដែលសម្រេចបានដោយរូបវន្តបុគ្គល សហគ្រាសឯកបុគ្គល និងចំណែកដែលត្រូវបែងចែកឱ្យសមាជិកម្នាក់ៗ របស់ក្រុមហ៊ុន សហកម្មសិទ្ធិដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុកជានីតិបុគ្គល៖

ល.រ	ភាគនៃប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ			អត្រាពន្ធ
១	ពី	ដល់	១៨ ០០០ ០០០៛	០%
២	ពី	ដល់	១៨ ០០០ ០០១៛	៥%
៣	ពី	ដល់	២៤ ០០០ ០០១៛	១០%
៤	ពី	ដល់	១០២ ០០០ ០០១៛	១៥%
៥	លើសពី			២០%

៣.៣.៥ កាតព្វកិច្ចគណនេយ្យ

១. ការកាន់បញ្ជីគណនេយ្យ៖

ក. សហគ្រាស ត្រូវកាន់ កត់ត្រា បញ្ជីគណនេយ្យតាមស្តង់ដារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា

ខ. គោលការណ៍សំខាន់ៗក្នុងការកត់ត្រាបញ្ជីគណនេយ្យ ជាអាទិ៍មាន៖

- ត្រូវប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគណនេយ្យទ្វេភាគដោយផ្អែក លើមូលដ្ឋានគណនេយ្យបង្កើនប្រតិបត្តិការ ត្រូវ កត់ត្រាជាប្រាក់រៀល ឬរូបិយប័ណ្ណបរទេសណាមួយដែលមានការអនុញ្ញាតពីស្ថាប័នមាន សមត្ថកិច្ចត្រូវចេញវិក្កយបត្រលើរាល់ប្រតិបត្តិការជាមួយបុគ្គលដទៃទៀត។ វិក្កយបត្រត្រូវមាន លេខរៀងនិង និទ្ទេសត្រឹមត្រូវតាមការកំណត់
- ត្រូវកត់ត្រាសេចក្តីលម្អិតនៃវិក្កយបត្រឱ្យបានត្រឹមត្រូវចូលក្នុងទិន្នន័យវិគ្គិ
- លិខិតយុត្តិការត្រូវមានចុះថ្ងៃខែឆ្នាំ និងរៀបចំទុកដាក់តាមលំដាប់ច្បាស់លាស់
- ត្រូវកត់ត្រាចូលបញ្ជីគណនេយ្យនូវរាល់ប្រតិបត្តិការតាមលំដាប់ដែលប្រតិបត្តិការទាំងនោះបាន កើតឡើង
- កំណត់ត្រាគណនេយ្យនីមួយៗ ត្រូវបង្ហាញអំពីប្រភពខ្លឹមសារខ្ទង់គណនីលក្ខណៈសង្ខេបនៃ ប្រតិបត្តិ ការនិងឯកសារយោងជាសំអាង
- រាល់ការកែតម្រូវត្រូវរក្សាទុកនូវភស្តុតាងបញ្ជាក់ពី ការកែតម្រូវនោះដើម្បីអាចរកឃើញឡើងវិញ បាននូវទឹកប្រាក់ពិតប្រាកដនៃចលនាសាច់ប្រាក់នៅក្នុងគណនី
- បញ្ជីគណនេយ្យត្រូវធ្វើជាភាសាខ្មែរដោយប្រើ លេខខ្មែរឬលេខឡាតាំងប៉ុន្តែអាចកាន់បញ្ជីគណ នេយ្យជំនួយជាភាសាផ្សេងបាន។

២. ការបង្ហាញឯកសារគណនេយ្យ៖

សហគ្រាសត្រូវមានភស្តុតាង បញ្ជាក់នូវរាល់ចំណូលចំណាយដែលបានប្រកាស។ នៅពេលរដ្ឋបាល សារពើពន្ធមានសំណើឱ្យបង្ហាញភស្តុតាង សហគ្រាស ត្រូវបង្ហាញ នូវរាល់ឯកសារគណនេយ្យ បញ្ជីសារពើ ភណ្ឌ បណ្ណចំណូល បណ្ណចំណាយ... ដើម្បីបញ្ជាក់អះអាង នូវភាពពិតប្រាកដនៃព័ត៌មានដែលបានចុះនៅក្នុង លិខិតប្រកាស។ ក្នុងករណីដែលសហគ្រាសមិនអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធពិនិត្យបញ្ជីគណនេយ្យឬឯក សារផ្សេងៗសហគ្រាសត្រូវចាត់ជាអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

៣. ការរក្សាទុកឯកសារគណនេយ្យ៖

ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ៣ មាត្រា៩៨នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ បុគ្គលដែលត្រូវកាន់កត់ត្រា ឬរក្សាទុក បញ្ជីឬឯកសារទាំងនេះក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំគិតពីដំណាច់ឆ្នាំជាប់ ពន្ធដែលបញ្ជី ឬឯកសារទាំងនេះបានកត់ ត្រានូវព័ត៌មានផ្សេងៗលើប្រតិបត្តិការរបស់សហគ្រាស។

សហគ្រាសដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តដូចខាងក្រោម ត្រូវបានចាត់ទុកជាអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារ៖

- ក. មិនបានរក្សាទុកបញ្ជីគណនេយ្យ និងឯកសារផ្សេងទៀតឬមិនបានចេញវិក្កយបត្រលើប្រតិបត្តិការ
- ខ. បានកសាងឬផ្តល់នូវកំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ឬព័ត៌មានក្លែងបន្លំផ្សេងៗ
- គ. បានលាក់ទុក បំផ្លាញចោលដោយចេតនានូវបញ្ជីគណនេយ្យ កំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ ឬព័ត៌មានផ្សេងៗ។

ជំពូកទី៤
ការវិភាគចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ

ជំពូកទី៤

ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ

ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវអស់មួយរយៈកន្លងមក ក្រុមរបស់យើងខ្ញុំបានប្រមូលផ្តុំនូវព័ត៌មានសំខាន់ៗជាច្រើន ដើម្បីធ្វើការវិភាគ ស្ទាបស្ទង់ និងវាយតម្លៃពី ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ ក្នុងនោះផងដែរ ក្រុមរបស់យើងខ្ញុំបានសង្កេតឃើញនូវចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយដូចខាងក្រោម៖

៤.១ ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង

បន្ទាប់ពីបានសិក្សាស្រាវជ្រាវរួចមក យើងខ្ញុំបានសង្កេតឃើញថា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ មាននូវវិធាន និងនីតិវិធី ជាច្រើនក្នុងការកៀរគរប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលពីបណ្តាសហគ្រាស ស្ថាប័ន និងអង្គភាពស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ ដែលជាការពង្រឹងការអនុវត្តវិធានការប្រមូលពន្ធ ប្រកបដោយតម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ បើទោះបីជានៅចន្លោះឆ្នាំ២០២៣ ធៀបនឹងឆ្នាំ២០២២ សម្រាប់រូបវន្តបុគ្គល មានការថយចុះក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែប្រាក់ពន្ធនាពេលបច្ចុប្បន្នកើនឡើងជាលំដាប់ ដែលអាចបង្ហាញបានថា យើងមានវិធាននៃការប្រមូលពន្ធ ពិតជាមានប្រសិទ្ធភាព។ អ្វីដែលសំខាន់នោះយើងឃើញថា ចំនួនអ្នកជាប់ពន្ធ ដែលបង់ប្រាក់ពន្ធជូនរដ្ឋមានការកើនឡើងច្រើនគួរអោយកត់សម្គាល់ ដែលអាចបញ្ជាក់បានថា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានដាក់នូវការអនុវត្តវិធានការ និងនីតិវិធីយ៉ាងល្អទៅតាមការកំណត់ និងបានខ្ជាប់ខ្ជួនដូចជា ការកំណត់ថ្នាក់អ្នកជាប់ពន្ធ បែងចែកប្រភពប្រាក់ចំណូល ប្រភេទប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ ឆ្នាំជាប់ពន្ធ និងការដាក់អោយប្រើនូវប្រពន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធតាមអនឡាញ (Tax on Income and ToI E-Filling) សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធដើម្បីជួយសម្រួលដល់អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងការប្រកាសពន្ធ និងបង់ពន្ធបានយ៉ាងឆាប់រហ័សដោយមិនបាច់ចំណាយពេលយកលិខិតប្រកាសពន្ធនានាមកដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដោយផ្ទាល់ មួយវិញទៀត អ្នកជាប់ពន្ធមានការយល់ដឹងច្រើនពីកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្នុងការចូលរួមចំណែកក្នុងការកសាងជាតិ។ ដោយឡែកភាពរឹងមាំផ្ទៃក្នុងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ មានចេតនាសម្ព័ន្ធសាខាពន្ធដារខេត្ត-ខណ្ឌទូទាំងប្រទេសក្នុងការកៀរគរប្រាក់ចំណូលសារពើពន្ធ។ បើគិតពី ចំណូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (នីតិបុគ្គល) ដែលប្រមូលបាន គឺមានការកើនឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ បើធៀបនឹងចំណូលក្នុងឆ្នាំ២០២២ យោងចំណូលថវិកាថ្នាក់ជាតិក្នុងច្បាប់គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០២៣។ ការអនុវត្តកម្មវិធីចាប់បង្ខំ មានគោលការណ៍យុត្តិធម៌ និងបទប្បញ្ញត្តិនានាដោយមានប្រសិទ្ធភាពនិងមានភាពស្មើគ្នារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ បានបង្ហាញច្បាស់លាស់អំពីបទប្បញ្ញត្តិស្តីពី ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលមានភាពងាយស្រួលដល់អ្នកជាប់ពន្ធអាចសិក្សានិងស្វែងយល់បន្ថែមទៀត ជំរុញលើការផ្សព្វផ្សាយការផ្តល់សេវាជូនអ្នកជាប់ពន្ធ មានផ្តល់នូវសេវាប្រឹក្សាសមស្របដល់អ្នកជាប់ពន្ធទាក់ទងនឹងពន្ធផ្សេងៗឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់ មានសិក្ខាសាលា និងមានកម្មវិធីរៀនអំពីពន្ធដារតាមអនឡាញ។

៤.២ ការវិភាគលើចំណូលខ្សោយ

យ៉ាងណាទោះជានៅក្នុងឆ្នាំ២០២២-២០២៣ នេះអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានបង្កើតនូវនីតិវិធី និងវិធាននានាជាច្រើនដើម្បីដាក់កំណត់ចាប់បង្ខំ និងខិតខំបង្កើននូវភាពងាយស្រួលក្នុងការបង់ពន្ធផ្សេងៗឱ្យសហគ្រាសដែលបានចុះបញ្ជីក៏ដោយតែ៖

- នៅចន្លោះឆ្នាំ២០២១-២០២២ ចំណូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (រូបវន្តបុគ្គល) ដែលប្រមូលបានគឺមានមានការថយចុះ ហើយបើធៀបនឹងចំណូលប្រមូលបានក្នុងឆ្នាំ២០២១ គឺមានការថយចុះ៥៨,០០០ លានរៀល ត្រូវជា៤០.៣%

- នៅចន្លោះឆ្នាំ២០២២-២០២៣ ចំណូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (រូបវន្តបុគ្គល) ដែលប្រមូលបានគឺនៅតែបន្តការថយចុះទៀត បើធៀបនឹងចំណូលប្រមូលបានក្នុងឆ្នាំ២០២២ គឺមានការថយចុះរហូតដល់៤១,០០០ លានរៀល ត្រូវជា៤៧.៧%។

ជំពូកទី៥
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

ជំពូកទី៥

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

៥.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ដោយយោងតាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានប្រធានបទ ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់ពន្ធដារកន្លងមក យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថា ដំណើរការនៃការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលជាការប្រមូលពន្ធមួយប្រភេទ ដែលប្រមូលចំណូលបានខ្ពស់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំពីអ្នកជាប់ពន្ធតាមរយៈផលរបរប្រចាំឆ្នាំដែលទទួលបានពីផលចំណេញលើអាជីវកម្ម។ ការប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ជាចលកម្មមួយដែលជម្រុញដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ លើសពីនេះទៅទៀតអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារក៏បានចូលរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មឈរលើជំហររបស់ខ្លួន ក្នុងការប្រតិបត្តិការ ចំពោះការប្រមូលពន្ធអាករទាំងអស់ និងយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ក្នុងការធ្វើឱ្យចំណូលពន្ធកើនឡើងជាលំដាប់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ តែងតែផ្សព្វផ្សាយដល់គ្រប់សហគ្រាសទាំងអស់ដែលកំពុងប្រកបអាជីវកម្ម ឬអ្នកវិនិយោគត្រូវតែគោរពតាមបទបញ្ញត្តិនានាដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់សារពើពន្ធនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

សរុបជារួមមកយើងសង្កេតឃើញថា លទ្ធផលដែលទទួលបាននាពេលបច្ចុប្បន្នបានបង្ហាញថា អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ បានប្រមូលពន្ធប្រាក់លើចំណូល(នីតិបុគ្គល) ដែលជាចំណូលថវិការជាតិមានការកើនឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដែលសម្រេចបានទៅតាមផែនការដែលរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ជូន តែទោះយ៉ាងណាការប្រមូលពន្ធប្រាក់លើចំណូល(រូបវន្តបុគ្គល) ក៏នៅមិនទាន់សម្រេចបានតាមផែនការដែលបានកំណត់របស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ទោះបីជាមានចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនពិតមែន ក៏អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនៅបន្តខិតខំប្រឹងប្រែង និងកែលំអរចំណុចខ្វះខាតទាំងនោះឱ្យកាន់តែប្រសើរថែមទៀត។ ពិសេស គឺកំពុងវិវត្តន៍ការអនុវត្តន៍ការងាររបស់ខ្លួនអោយកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ថែមទៀតមិនបានបណ្តោយឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធកើតខ្លួនក្នុងការបំពេញការកិច្ចរបស់ខ្លួននោះទេ បច្ចុប្បន្ននេះអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារបានខិតខំបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីពន្ធដារឱ្យកាន់តែមានសមត្ថភាព និងបន្តកែលំអច្បាប់ពន្ធដារឱ្យមានលក្ខណៈ កាន់តែតែល្អប្រសើរ។

៥.២ ការផ្តល់អនុសាសន៍

ដោយយោងទៅតាមលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដែលនៅក្នុងឆ្នាំ២០២២ និងឆ្នាំ២០២៣ សម្រាប់ការប្រមូលពន្ធចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធ រូបវន្តបុគ្គលមានការថយចុះគួរអោយកត់សម្គាល់។ ដើម្បីជួយសម្រួលទៅដល់ការរៀបចំដំណើរការនៃការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធ រូបវន្តបុគ្គល យើងខ្ញុំចូលរួមផ្តល់គំនិតកែលម្អមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ជម្រុញអ្នកជាប់ពន្ធដែលកំពុងធ្វើកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនានាក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវតែទៅធ្វើការចុះបញ្ជីពន្ធដារ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវស្របតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិសារពើពន្ធ។
- ពង្រឹងដល់ការត្រួតពិនិត្យឯកសារពាក់ព័ន្ធនានារៀងរាល់ឆ្នាំសវនកម្មហ៊ុនមួយចំនួន មានការបន្លំឯកសារផ្សេងៗទាក់ទងនឹងចំណូលពិតប្រាកដដែលក្រុមហ៊ុនទទួលបាន។
- គួរតែវិវត្តន៍សុក្រឹតភាព ភាពស្មោះត្រង់ រៀបរាប់ការប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ ស៊ីសំណូក

- គួរតែបង្កើនការប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទាក់ទងនឹងការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដល់អ្នកជាប់ពន្ធ (រូបវន្ត បុគ្គល) ឱ្យទូលំទូលាយ និងមានការលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ច ជាប្រជាពលរដ្ឋ ក្រោមច្បាប់។ ពង្រឹងបន្ថែមទៅលើការណែនាំទាក់ទងនឹងការជាប់ពន្ធចំពោះរូបវន្តបុគ្គល ដោយហេតុដែល បានឃើញការធ្លាក់ចុះ ទៅលើអ្នកជាប់ពន្ធនេះ ដោយសារតែមិនមែនជាប្រភេទក្រុមហ៊ុនដែលអនុវត្តទៅតាម ស្តង់ដារគណនេយ្យដូចទៅនឹងអ្នកជាប់ពន្ធចំពោះនីតិបុគ្គលឡើយ។ ដូច្នេះ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារគួរតែបង្កើន នូវនីតិវិធី ឬយុទ្ធសាស្ត្រ ដល់អ្នកជាប់ពន្ធរូបវន្តបុគ្គល ឲ្យបានយល់ដឹង និងត្រូវតែអនុវត្តអោយបានខ្ជាប់ខ្ជួន។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ | អំពីយើង (tax.gov.kh)
- ច្បាប់ស្តីពីពន្ធដារ
- ប្រកាសស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល លេខ០៩៨ សហវ.ប្រក
- ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ តាមអនឡាញ (tax.gov.kh)
- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២២និង២០២៣
- 0967d10b167f03f28e950b5585fcd73b60a09a7e.pdf
- <https://tinyurl.mobi/3aRng>
- Facebook
- [KM C308-20230512174351 \(tax.gov.kh\)](#)
- [KM 958-20230922135423 \(tax.gov.kh\)](#)

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធ

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

សេចក្តីណែនាំ

ស្តីពី

ការប្រើប្រាស់

ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ
លើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ តាមអនឡាញ

ជំពូក ១.០.២

២០២១

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

លេខ...០៩៩...សហវ. ២២៣

ប្រកាស

ស្តីពី

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំង រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើ ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើ ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៦ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើ ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២៩៧/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើ ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងវិសោធនកម្មជាបន្តបន្ទាប់
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣/០០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើ ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣/០១០ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើ ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៧៥ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការកែសម្រួលអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ

-9-

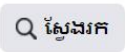
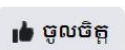
ច្បាប់ ស្តីពី សារពើពន្ធ

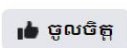
MJ Accounting Service Co., Ltd.

ចំនួនចូលចិត្ត 36 ពាន់ • អ្នកតាមដាន 37 ពាន់នាក់

KS Tax and Accounting agent

ចំនួនចូលចិត្ត 264 • អ្នកតាមដាន 269នាក់

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ Ministry of Economy and Finance

អ្នកតាមដាន 209 ពាន់នាក់ • កំពុងតាមដាន 2 នាក់

អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ General Department of Taxation

អ្នកតាមដាន 462 ពាន់នាក់ • កំពុងតាមដាន 1 នាក់

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

លេខ ២២៣៧.សហវ-២២២

ប្រកាស

ស្តីពី

ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅ នៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៣/១៣៩៣ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែសម្រួលនិងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៤១៦/៣៦៨ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការកែសម្រួលនិងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ២០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៦ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួង និងរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋាន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៤៨៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

**សេចក្តីព្រាង
ច្បាប់
ស្តីពី
ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់
ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២៣**

បានទទួលការឯកភាពពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រីក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គ
នាថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២២

បាត់ដំបង

ភ្នំពេញ

សៀមរាប

វិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា VANDA INSTITUTE

ច្បាប់ពន្ធដារកម្ពុជា Cambodia Taxation Law

រៀបចំដោយវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា

ចេញផ្សាយលើកទី១ (២០២៤)

សម្រាប់ប្រើប្រាស់ផ្ទៃក្នុង

ច្បាប់
ស្តីពី

ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់
ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០២២

